



Aastaruanne

2017

Üldine teave

Ärinimi	Coop Pank AS
Asutatud	15.03.1992 Tallinnas
Address	Narva mnt. 4, Tallinn 15014, Eesti Vabariik
Registrikood	10237832 (EV äriregister)
Esmakande aeg	19.08.1997
Telefon	+ 372 669 0900
Faks	+ 372 661 6037
SWIFT/BIC	EKRDEE22
e-posti aadress	info@cooppank.ee
Interneti kodulehekülg	www.cooppank.ee
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers
Audiitori registrikood	10142876 (EV äriregister)
Audiitori aadress	Pärnu mnt 15, Tallinn 10141
Aruande bilansipäev	31.12.2017
Aruandeperiood	01.01.2017- 31.12.2017
Aruandevaluuta	euro (EUR), tuhanded ühikud

Nõukogu liikmed: Jaanus Vihand (esimees), Priit Põldoja, Jaan Marjundi, Roman Provotorov, Märt Meerits

Juhatuse liikmed: Margus Rink (esimees), Hans Pajoma, Janek Uiboupin, Kerli Lõhmus

Sisukord

Üldine teave	2
Sisukord	3
Juhatuse kinnitus	4
Tegevusaruanne	5
Äritegevuse ülevaade	5
Tegevuskeskkond	7
Finantstulemused	8
Kapitaliseeritus ja riskipositsioonid	9
Kontserni juhtimiskorraldus	12
Tasustamispoliitika	14
Dividendipoliitika	15
Märkimisväärse seosega isikud	15
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	16
Konsolideeritud koondkasumi aruanne	16
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	17
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	18
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	19
Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad	20
Lisa 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted	20
Lisa 2 Riskide juhtimine	35
Lisa 3 Tütarettevõtted ja firmaväärtus	55
Lisa 4 Neto intressitulu	56
Lisa 5 Neto teenustasutulu	56
Lisa 6 Netotulem õiglasel väärtusel kajastatavalt finantsvaradelt	56
Lisa 7 Tööjõukulud	57
Lisa 8 Tegevuskulud	57
Lisa 9 Nõuded keskpankadele ja krediidasutustele	57
Lisa 10 Finantsinvesteeringud	57
Lisa 11 Laenud ja nõuded klientidele	58
Lisa 12 Tähtjaks tasumata nõuded klientidele	59
Lisa 13 Muud varad	59
Lisa 14 Kinnisvarainvesteeringud	60
Lisa 15 Põhivarad	60
Lisa 16 Võlgnevused klientidele	61
Lisa 17 Muud kohustised	61
Lisa 18 Allutatud kohustised	61
Lisa 19 Omakapital	61
Lisa 20 Tingimuslikud kohustised	62
Lisa 21 Kohtuvaidlused	62
Lisa 22 Rendile võetud varad	62
Lisa 23 Seotud osapooled	63
Lisa 24 Bilansipäevajärgsed sündmused	63
Lisa 25 Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded	65
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	69
Kasumi jaotamise ettepanek	75
Tulude jaotus vastavalt EMTA klassifikaatoritele	76

Juhatuse kinnitus

Coop Pank AS 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes esitatud andmed ja lisainformatsioon on tõene ning terviklik, esitatud andmetest ja informatsioonist ei ole välja jäetud midagi, mis mõjutaks nende sisu või tähendust. Konsolideeritud raamatupidamise aruanne kajastab õigesti ja õiglaselt kontserni finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud Rahvusvahelise Finantsaruandluse Standardite sätestatud põhimõtteid nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus ja viidatud Eesti raamatupidamise seaduse paragrahvis 17. Käesolev Coop Pank AS 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne vastab Eesti Vabariigi seaduste nõuetele. Konsolideerimisgrupp on jätkuvalt tegutsev.

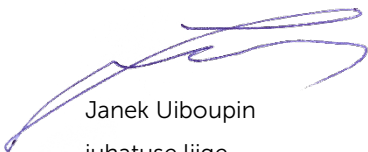
Coop Pank AS 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne esitatakse aktsionäride üldkoosolekule kinnitamiseks aprillis 2018. Eelmine, 2016. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne, kinnitati aktsionäride üldkoosolekul 26.04.2017.



Margus Rink
juhatuse esimees



Hans Pajoma
juhatuse liige



Janek Uiboupin
juhatuse liige



Kerli Lõhmus
juhatuse liige

16.03.2018

Tegevusaruanne

Coop Pank AS kontserni kuuluvad seisuga 31.12.2017 alljärgnevad ettevõtted, millest viis esimest on registreeritud Eesti Vabariigi Äriregistris ja viimane Läti Vabariigi Äriregistris:

Ettevõtte nimi	Tegevusala	Osaluse määr
Coop Pank AS	pangandus	emaettevõtte
Coop Liising AS	liisingitegevus	100%
CP Vara AS (endine AS Krediidipank Finants)	muu laenuandmine (likvideerimisel)	100%
Coop Finants AS	muu laenuandmine	100%
AS Martinoza	kinnisvaraala tegevus	100%
SIA Prana Property	kinnisvaraala tegevus	100%

Eelpool nimetatud kõik tütaretevõtted on konsolideeritud täielikult „rida-realt“ meetodil, mille käigus on elimineeritud kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustised, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning tulud ja kulud. Konsolideerimisgrupi definitsioon Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 alusel ja kontserni konsolideerimises vastavalt IFRS-ile kattuvad.

Äritegevuse ülevaade

2017. aasta jaanuari lõpus sai Coop Pank AS (endine AS Eesti Krediidipank) uued enamusomanikud. Aktsionärid valisid pangale uue nõukogu ning viimane nimetas ametisse uue juhatuse.

Järgnevatel kuudel töötas juhatus välja panga uue strateegia ja finantsplaani ning panga nõukogu kinnitas need aprillis. Viimase kohaselt juurutab Coop Pank Eesti pangandusturul uudset ärimudelit – ühendame panganduse ja jaekaubanduse jõud, pakumaks kliendile väärtust, millest ta seni osa saanud ei ole.

Meie strateegia nurgakivi on panga senised kliendid, 600 000 Coop Eesti klienti ning kõigi teiste meie klientide vajadused. Me loome panka, kus:

- keskendume eelkõige eraklientidele ja väike- ning keskmise suurusega ettevõtete teenindamisele;
- pakume klientidele elementaarseid pangateenuseid:
 - eraisikutele** - igapäevapangandus (konto, ülekanded, pangakaardid, sularaha, hoiused) ja finantseerimine (väikelaen, krediitkaart, kodulaen, liising);
 - ettevõtetele** - igapäevapangandus (arveldused, hoiustamine, pangalink, pangakaardid, sularaha), finantseerimine nii ettevõtte äritegevuse laiendamiseks, uute investeeringute tegemiseks kui ka laovarude suurendamiseks (laen, arvelduskrediit, seadmeliising, pangagarantiid);
- näeme oma konkurentsieeliseid enim realiseerumas väljaspool suurlinnu;
- lisaks tavapärastele müügi- ja teeninduskanalitele (kontorid, internetipank, mobiilipank) pakume pangateenuseid ka Coop kauplustes;
- meie ärimudeli aluseks on „pangandus kaubanduses“, st pakume turu parimal tasemel pangateenuseid, mis sobituvad loogiliselt kliendi ostlemisteeconnaga jaekaubanduses.

Peale omanike vahetust ning uue strateegia kinnitamist alustasime lisaks eraisikute teenindamisele aktiivset ettevõtete teenindamist. Varakevadel käivitasime müügitegevuse nii laenutoodete kui hoiuste osas. Hea meel on

tõdeda, et ettevõtted on Coop Panga pangandusturul hästi vastu võtnud, mis kajastub ka meie ärimahtudes. 2017. aasta jooksul kahekordistasime ettevõtete laenuportfelli. Võrreldes eelneva aastaga oleme ka liisinguportfelli kahekordistanud, seda läbi hea koostöö automüüjatega ning teiste varamüüjatega.

Mais 2017 omandas pank senistelt omanikelt (Coop Eesti Keskühistu, AS Inbank) 100% osaluse Coop Finants AS-s ning juunis 2017 AS-lt Inbank viimasele kuulunud vähemusosaluse AS-s Krediidipank Finants. 02.oktoobril 2017 andis AS Krediidipank Finants äritegevuse üle ettevõttele Coop Finants, äritegevus jätkub Coop Finants AS nime all. CP Vara AS (AS Krediidipank Finants uus ärinimi jaanuarist 2018) likvideeritakse.

Suvest alustasime pangakontserni kinnisvaraportfelli realiseerimist, vastavalt uuele strateegiale väljub pank 2018. aasta lõpuks kinnisvarainvesteeringute ärivaldkonnast.

Panga uuest strateegiast lähtuvalt sulgesime 2017. aasta suvel panga Läti filiaali. Mais 2017 asutasime Läti Vabariigis panga 100% tütarettevõttena SIA Prana Property, mis tegeleb Läti filiaalis olnud probleemplaenu tagatisena omandatud kinnisvaraga.

02. oktoobril 2017 sai panga ärinimeks Coop Pank AS. Tulime pangandusturule uuenenud kliendipakkumisega:

- uus internetipank ja uus mobiilipank;
- pangakaart, mis toimib Coop kliendikaardina ja tagab sularaha laialdase kättesaadavuse kõikidest sularahaautomaatidest;
- esimese pangana Eestis hakkasime pakkuma klientidele võimalust avada pangakonto veebis;
- Coop Pank on kättesaadav üha enamates Coop kauplustes – nii kontorite kui ka pangapunktide ja -stendide näol.

Detsembris alustasime koostööd rahvusvahelise hoiuste kogumisplatvormiga Raisin ning juba esimese kuuga kaasasime märkimisväärses ulatuses tähtjalisi hoiuseid.

2018. aasta Coop Pank kontserni fookused:

- **Ärimahtude kasvatamine.**
Värbame aktiivselt uusi kliente ning müüme aktiivselt igapäevapanganduse- ja finantseerimistooteid.
- **Tehnoloogiline areng.**
Uue strateegia elluviimine eeldab olulisi investeeringuid infosüsteemidesse.
- **Müügivõrgu ülesehitamine.**
Meie müügivõrk koosneb nüüdseks mitte üksnes 14 pangakontorist ja kontorite 50 töötajast, vaid lisaks ka 350 Coop kauplusest ning kaupluste paarist tuhandest müüjast – tegeleme aktiivselt selle võrgustiku kasutusele võtmisega ja koolitamisega.

Ettevõtte audiitor on 2017. aasta jooksul osutanud kontsernile muid kindlustandvaid teenuseid, mille läbiviimise kohustus tuleneb krediidasutuste seadusest, väärtpaberituruseadusest, samuti on audiitor osutanud Eesti Vabariigi audiitortevõtte seaduse kohaselt lubatud teisi teenuseid.

Tegevuskeskkond

Maailmamajandus on 2017. aastal kasvanud tänu investeringute, tööstustoodangu ja kaubavahetuse kasvule. Majanduslik ja poliitiline ebakindlus Euroopas on vähenenud, kuid geopolitiline ebakindlus on riikide vaheliste pingete tõttu kasvanud. Need aspektid mõjutavad nii aktsiaturge kui ka majanduskasvu. Euroopa majanduse kasvuväljavaade on üldjoontes paranenud, sest nii mõnedki kartused, nagu näiteks proteksionistliku majanduspoliitika esiletõus, pole realiseerunud.

Euroala majanduskasv püsib tugev ning töötus on viimase kaheksa aasta madalaimal tasemel. Inflatsioonisurve on jätkuvalt madal ning inflatsioon jääb ootuste kohaselt ka edaspidi alla Euroopa Keskpannga poolt eesmärgiks seatud 2,0% pikaajalist keskmist taset. Euroopa Keskpannga nõukogu on 2017. aastal hoidnud rahapoliitilised intressimäärad kõigi aegade madalaimad: põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär on 0,00%, laenamise püsivõimaluse intressimäär 0,25% ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäär -0,40%. Intressimäärade tõstmist ei oodata veel enne järgmist aastat. Ülimadalad intressimäärad on mõjutanud ka reaalsektori tähtajalistelt hoiustelt teenitavat tulumäära, mis on euroalal keskmiselt langenud 0,3% lähedale. Siiski on nii ettevõtete kui ka majapidamiste hoiuste jääk 2017. aastal võrreldes aastataguse ajaga kasvanud, mis võib teatud määral viidata ka tarbimise ja investeringute edasilükkamisele.

Eesti majandus on kogu 2017. aasta jooksul tugevnenud. Eesti peamiste kaubanduspartnerite ja muude Euroopa riikide kasv on ületanud varasemaid ootusi, mis on hoogustanud ka Eesti majandust. Eesti majanduskasv oli 2017. aastal 4,9% ja on seega viimase kuue aasta kiireim, 2018. aastaks prognoositakse mõnevõrra madalamat kasvu.

Majandusüksikel on jõudnud seisu, kus kasvu veab peamiselt nõudlus, mitte aga ettevõtete tootmisvõimekuse ja tööjõu tootlikkuse kasv. Tootlikkus suureneb vähehaaval, sest ettevõtted on hakanud rohkem investeerima põhivarasse. Eratarbimisele avaldab positiivset mõju jätkuvalt kiire palgakasv ning tulumaksuvaba miinimumsissetuleku tõus koos inflatsioonitempo marginaalse alanemisega. Tarbijahindade kasv püsis 2017. aasta viimastel kuudel 4% lähedal, kuid eeldatavalt langeb tulevatel aastatel 2% lähedusse. Inflatsioon aeglustub peamiselt toormete hinnakasvu vaibumise tõttu ning väheneb ka kaudsete maksude panus.

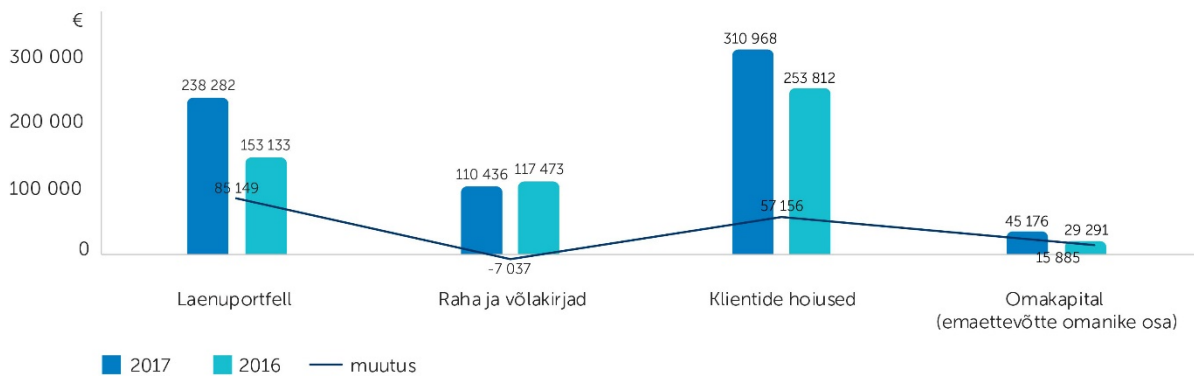
Majanduse praegune seis ei viita veel ülekuumenemisele, kuid oht selleks on olemas. Erinevalt kümne aasta tagusest ajast ei moonuta majanduse struktuuri kiire võlakooormuse kasv. Majandussektorite löikes on riskid keskmisest kõrgemad ülekuumenemisohtus olevas ehitussektoris. Ajalooliselt madalad intressimäärad ja tugev pankadevaheline konkurents on mõjutamas positiivselt kohalikke ettevõtjaid. Rahastamistingimused püsivad ka järgmistel aastatel üsna soodsad ja ettevõtted tunnetavad endiselt suurt survet tõsta töötasusid. Eksportivad ettevõtted on selleks paremas olukorras, kuna rahvusvahelistel turgudel on hinnakasv kiirenenud, mis on võimaldanud tootmiskulusid senisest hõlpsamalt lõpphindadesse edasi kanda. Samal ajal on netoekspordi panus majanduskasvu negatiivne. Peamisteks murekohtadeks võib pidada tööjõupuudusega seonduvaid probleeme ning nende potentsiaalset võimendumist seoses valitsemissektori kulutuste kasvuga. Eelkõige on oluline pikaajaliselt jätkusuutliku majanduskasvu saavutamine, mis on tasakaalus erinevate sektorite vahel.

Finantstulemused

Kasumiaruanne, tuhandetes eurodes *	2017	2016	muutus
Neto intressitulu	11 519	7 398	4 121
Neto teenustasutulu	2 170	2 737	-567
Muud tulud	3 600	825	2 775
Neto tegevustulud kokku	17 289	10 960	6 329
Tegevuskulud	-11 518	-8 088	-3 430
Laenude allahindluse kulu	-1 313	-1 009	-304
Tulumaksu kulu	0	-120	120
Puhaskasum	4 458	1 743	2 715
sh emaettevõtte omanikele kuuluv osa	4 345	1 529	2 816

* Coop Finants AS tulemused on konsolideeritud alates 01.06.2017

Ärimahud, tuhandetes eurodes



2017. aastal kasvas grupi laenuportfell 56% ning neto intressitulu samaväärselt 55%. Klientide hoiuste maht kasvas aastaga 23%. Seoses reorganiseerimistega ning uue brändi kasutuselevõtuga kasvasid ka grupi tegevuskulud 42%, sealhulgas personalikulud kasvasid 35%. Ärimahude kasvustrateegia toetuseks investeeriti gruppi juurde täiendavat kapitali 13,2 miljonit eurot.

Suhtarvud	2017	2016	muutus
Keskmine omakapital (emaettevõtte osa), tuhat eurot	37 234	29 074	8 160
Omakapitali tootlus (ROE), % (puhaskasum / keskmine omakapital)	11,7	5,3	6,4
Sularaha ja intressitootvad varad, keskmine, tuhat eurot	314 933	282 711	32 222
Neto intressimarginaal (NIM), % (neto intressitulud / intressitootvad varad, keskmine)	3,7	2,6	1,1
Kulude ja tulude suhe, % (tegevuskulud kokku / neto tegevustulud kokku)	66,6	73,8	-7,2

Kapitaliseeritus ja riskipositsioonid

Kapitalibaas, tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Esimese taseme omavahendid		
Sissemakstud aktsiakapital ja ülekurs	38 374	25 175
Reservkapital	2 070	1 970
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	387	617
Aruandeperioodi aktsepteeritav kasum	1 932	0
Immateriaalse varana kajastatav firmaväärtus (-)	-6 757	0
Immateriaalne põhivara (-)	-1 166	-687
Tulevasel kasumlikkusel põhinev tulumaksuvara (-)	0	-1
Usaldusväärse hindamise nõuetest tulenev väärtuse korrigeerimine (-)	-14	-21
Muud mahaarvamised I taseme omavahenditest (-)	-1 388	-1 019
Esimese taseme omavahendid (Tier I kapital)	33 438	26 034
Allutatud kohustised	5 000	3 299
Teise taseme omavahendid (Tier II kapital)	5 000	3 299
Aktsepteeritud kapital adekvaatsuse arvutamiseks	38 438	29 333
Riskiga kaalutud varad (RWA)		
Keskvalitsused ja keskpangad standardmeetodil	1 424	1 452
Krediitiasutused, investeerimisühingud ja kohalikud omavalitsused standardmeetodil	6 452	11 581
Äriühingud standardmeetodil	23 090	8 323
Jaenõuded standardmeetodil	41 207	17 371
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuded standardmeetodil	78 431	55 837
Makseviivituses olevad nõuded standardmeetodil	5 271	2 645
Eriti suure riskiga seotud kirjed standardmeetodil	7 155	6 845
Muud varad standardmeetodil	12 346	18 035
Krediidirisk ja vastaspoole krediidirisk kokku	175 376	122 089
Operatsioonirisk baasmeetodil	17 735	16 132
Kokku riskiga kaalutud varad (koguriskipositsioon)	193 111	138 221
Kapitali adekvaatsus (%)	19,90%	21,22%
Tier I kapitali suhtarv (%)	17,32%	18,84%

Nõuded omavahenditele		
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	4,50%	I taseme põhiomavahendid/koguriskipositsioon
Esimese taseme omavahendite suhtarv	6,00%	I taseme omavahendid/koguriskipositsioon
Koguomavahendite suhtarv (kapitali adekvaatsus)	8,00%	koguomavahendid/koguriskipositsioon
Süsteemse riski puhver	1,00%	koguriskipositsioonist
Kapitali säilitamise puhver	2,50%	koguriskipositsioonist

Kontsern on raporteerimisperioodi lõpu seisuga kooskõlas kõikide regulatiivsete kapitalinõuetega. Kontserni süsteemse riski puhvriks seisuga 31.12.2017 on 1 931 (31.12.2016: 1 382) tuhat eurot. Kontserni kapitali säilitamise puhvriks seisuga 31.12.2017 on 4 828 (31.12.2016: 3 456) tuhat eurot.

Kontserni finantsvõimenduse määr seisuga 31.12.2017 on 8,47% (31.12.2016: 8,84%). Finantsvõimenduse määra arvutamiseks jagatakse I taseme omavahendid kogu riskipositsiooni (bilansilised ja bilansivälised) näitajaga.

Kontserni likviidsuspositsioon on tugev – likviidsuse kattekordaja (*Liquidity Coverage Ratio*, LCR) oli 31.12.2017 seisuga 728% (31.12.2016 oli 1164%), regulatiivne miinimumnõue on 100%.

Kõikide riskipositsioonide jaotumine järelejäänud tähtaegade lõikes on esitatud riskipositsiooni klasside kaupa (tuhandetes eurodes):

31.12.2017	Nõudmiseni	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Bilansilised (standardmeetodil)						
Keskkvalitsused ja keskpangad	44 815	1 149	115	2 848	0	48 927
Krediidiasutused, investeerimisühingud ja kohalikud omavalitsused	19 671	11 026	662	0	0	31 359
Äriühingud	645	0	9 272	13 868	7	23 792
Jaenõuded	7 638	482	5 649	38 610	4 240	56 619
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuded	81	809	4 261	40 023	116 205	161 379
Makseviivituses olevad nõuded	1 601	5	236	1 971	110	3 923
Eriti suure riskiga seotud kirjed	0	0	0	1 513	416	1 929
Omakapitali investeeringud	0	0	0	0	13	13
Muud varad	33 709	0	0	0	1 804	35 513
Bilansilised riskipositsioonid kokku	108 160	13 471	20 195	98 833	122 795	363 454
Bilansivälised (standardmeetodil)						
Äriühingud	310	0	0	0	0	310
Jaenõuded	19 897	0	0	0	0	19 897
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuded	4 177	0	0	0	0	4 177
Makseviivituses nõuded standardmeetodil	1 341	0	0	0	0	1 341
Eriti suure riskiga seotud kirjed	5 681	0	0	0	0	5 681
Bilansivälised riskipositsioonid kokku	31 406	0	0	0	0	31 406
Kogu riskipositsioon kokku	139 566	13 471	20 195	98 833	122 795	394 860
31.12.2016						
Bilansilised (standardmeetodil)						
Keskkvalitsused ja keskpangad	43 919	103	2 904	0	0	46 926
Krediidiasutused, investeerimisühingud ja kohalikud omavalitsused	24 050	15 380	3 053	0	0	42 483
Äriühingud	603	2 410	0	5 430	7	8 450
Jaenõuded	3	309	2 113	18 268	1 781	22 474
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuded	237	1 016	3 895	11 152	105 880	122 180
Makseviivituses olevad nõuded	2 163	0	0	0	0	2 163
Eriti suure riskiga seotud kirjed	3 358	0	228	402	429	4 417
Omakapitali investeeringud	0	0	0	0	13	13
Muud varad	26 615	0	0	0	13 761	40 376
Bilansilised riskipositsioonid kokku	100 948	19 218	12 193	35 252	121 871	289 482
Bilansivälised (standardmeetodil)						
Äriühingud	497	0	0	0	0	497
Jaenõuded	2 367	0	0	0	0	2 367
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuded	1 887	0	0	0	0	1 887
Eriti suure riskiga seotud kirjed	311	0	0	0	0	311
Bilansivälised riskipositsioonid kokku	5 062	0	0	0	0	5 062
Kogu riskipositsioon kokku	106 010	19 218	12 193	35 252	121 871	294 544

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr. 575/2013 käsitletakse riskide kontsentreerumisenä ühe kliendi või klientide rühma suhtes võetud riskipositsioone, mis võrduvad või ületavad 10% krediidasutuse aktsepteeritud kapitalist. Allpool olevas tabelis toodud riskide kontsentreerumise kohaldatavatest piirmääradest on vabastatud EL määruse nr. 575/2013 artikkel 400 lg 1 tingimustel riskipositsioonid klientide vastu, mis tulenevad kasutamata krediidilimiitidest. Riskide kontsentreerumise piirmääradest on vabastatud ka riskipositsioonid keskvalitsuste ja keskpankade vastu, kellele on määratud riskikaaluks 0%.

Riskikontsentratsiooni piirmäärad vastaspoolte suhtes	Kohaldatav piirmäär	Klientide arv	Riskipositsioonide väärtused kokku 31.12.2017 (tuhandetes eurodes)
Krediidasutused ja investeerimisühingud	aktsepteeritud kapital	5	24 157
Muud isikud	25% aktsepteeritud kapitalist	4	17 321

Seisuga 31.12.2016 olid vastavad positsioonid 27 751 tuhat eurot (2 krediidasutust) ja 7 925 tuhat eurot (2 klienti).

Kontserni varad on valdavalt koormamata, välja arvatud mitmesuguste arvelduste tagamiseks seatud deposiidid kogusummas 668 tuhat eurot. Pank on varasemalt pantinud keskpangale võlakirju, kuid pangal puuduvad panditud varaga seoses kohustised keskpanga ees, seega on nimetatud vara ka vabalt tagasivõetav. Panditud vara väärtus on 2 miljonit eurot.

Vara käsitletakse koormatuna, kui seda vara kasutatakse mis tahes bilansilise- või bilansivälise tehingu tagamiseks või krediidikvaliteedi parandamiseks ning see vara on panditud ja seda vara ei saa vabalt pandi alt vabastada ilma pandipidaja eelneva nõusolekuta. Paigutatud või panditud varasid, mida ei kasutata ja mida saab vabalt tagasi võtta, ei käsitleta koormatud varana.

Koormatud ja koormamata varadest annab ülevaate järgnev tabel (tuhandetes eurodes):

31.12.2017	Koormatud varade bilansiline väärtus	Koormatud varade õiglase väärtus	Koormamata varade bilansiline väärtus	Koormamata varade õiglase väärtus	Bilansiline väärtus kokku
Nõuded keskpankade ja krediidasutuste vastu	668	668	75 434	75 434	76 102
Aktsiad	0	0	13	13	13
Keskvalitsuse võlakirjad	0	0	2 848	2 848	2 848
Mittefinantsettevõtja võlakirjad	0	0	8 715	8 735	8 715
Laenud ja nõuded klientidele	0	0	238 282	238 282	238 282
Muud varad	0	0	45 418	45 418	45 418
Varad	668	668	370 710	370 730	371 378

31.12.2016	Koormatud varade bilansiline väärtus	Koormatud varade õiglase väärtus	Koormamata varade bilansiline väärtus	Koormamata varade õiglase väärtus	Bilansiline väärtus kokku
Nõuded keskpankade ja krediidasutuste vastu	690	690	82 522	82 522	83 212
Aktsiad	0	0	13	13	13
Keskvalitsuse võlakirjad	0	0	2 904	2 904	2 904
Krediidi- ja finantseerimisasutuste võlakirjad	0	0	3 073	3 073	3 073
Mittefinantsettevõtja võlakirjad	0	0	5 947	5 954	5 947
Laenud ja nõuded klientidele	0	0	153 133	153 866	153 133
Muud varad	0	0	41 888	41 888	41 888
Varad	690	690	289 754	302 425	290 170

Kontserni juhtimiskorraldus

Coop Pank AS kontsern lähtub oma tegevuses konsolideerituse põhimõttest, mis väljendub ühtsete ja kooskõlastatud eesmärkide seadmises, ühtsete põhiväärtuste järgimises ning tegevusega kaasnevate riskide juhtimiseks kontserniüleste otsustuspädevate organite loomises.

Coop Pank AS juhtorganiteks on nõukogu ja juhatus. Nõukogu valitakse aktsionäride üldkoosoleku poolt kolmeaastaseks perioodiks. Ettepanekuid üldkoosoleku otsuse eelnõuna nõukogu liikme kandidatuuri ülesseadmiseks saavad esitada aktsionärid, kelle häältega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist. Juhatus valitakse panga nõukogu poolt kolmeks aastaks. Juhatus kui kollegiaalse organi liikmete valimisel jälgib nõukogu, et moodustatav juhatus oleks oma koosseisult piisavalt mitmekesine läbi teadmiste, oskuste, kogemuste ja hariduse profiili, et oleks tagatud juhatuse võimekus efektiivselt juhtida kõiki panga tegevusalasid. Juhatus koosseisu kujundamisel püütakse arvestada ka soolist mitmekesisust.

Juhtorgani liikmete valimisel lähtutakse krediidiasutuste seaduses sätestatud juhtorgani liikmele esitatavatest nõuetest: valitaval isikul peavad olema krediidiasutuse juhtimiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsealane sobivus ja laitmatu ärialane reputatsioon. Juhatus liikmeks ei valita isikut, kelle varasem tegevus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise või kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja või kelle varasem tegevus äriühingu juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama äriühingu juhtimist selliselt, et äriühingu aktsionäride, osanike, liikmete, võlausaldajate ja klientide huvid oleksid küllaldaselt kaitstud või kelle varasem tegevus on näidanud, et ta muul mõjuval põhjusel ei ole sobiv äriühingut juhtima. Tagamaks eelnimetatud nõuete täitmist, on pangas kehtestatud sisemine kord juhtorgani liikme sobivuse hindamiseks: sobivust hinnatakse nii enne vastava isiku valimist juhtorgani liikmeks kui ka vajadusel tema ametisoleku kestel. Et tagada juhatuse liikmete jätkusuutlik kompetents, on pangas ette nähtud kord juhatuse liikmete regulaarseks enesetäiendamiseks.

Juhatus



MARGUS RINK

Panga juhatuse esimees alates veebruarist 2017.

Eelnevalt on olnud Eesti Energia juhatuse liige ning Swedbank jaepanganduse juht.



HANS PAJOMA

Panga juhatuse liige alates aprillist 2017.

Eelnevalt on olnud DNB Pank Norra äripanganduse juht ning DNB Pank Eesti tegevjuht.



KERLI LÕHMUS

Panga juhatuse liige alates veebruarist 2017.

Eelnevalt on olnud LHV Pank ja LHV Varahaldus finantsjuht.



JANEK UIBOUPIN

Panga juhatuse liige alates aastast 2009.

Panga riskijuht alates aastast 2007.

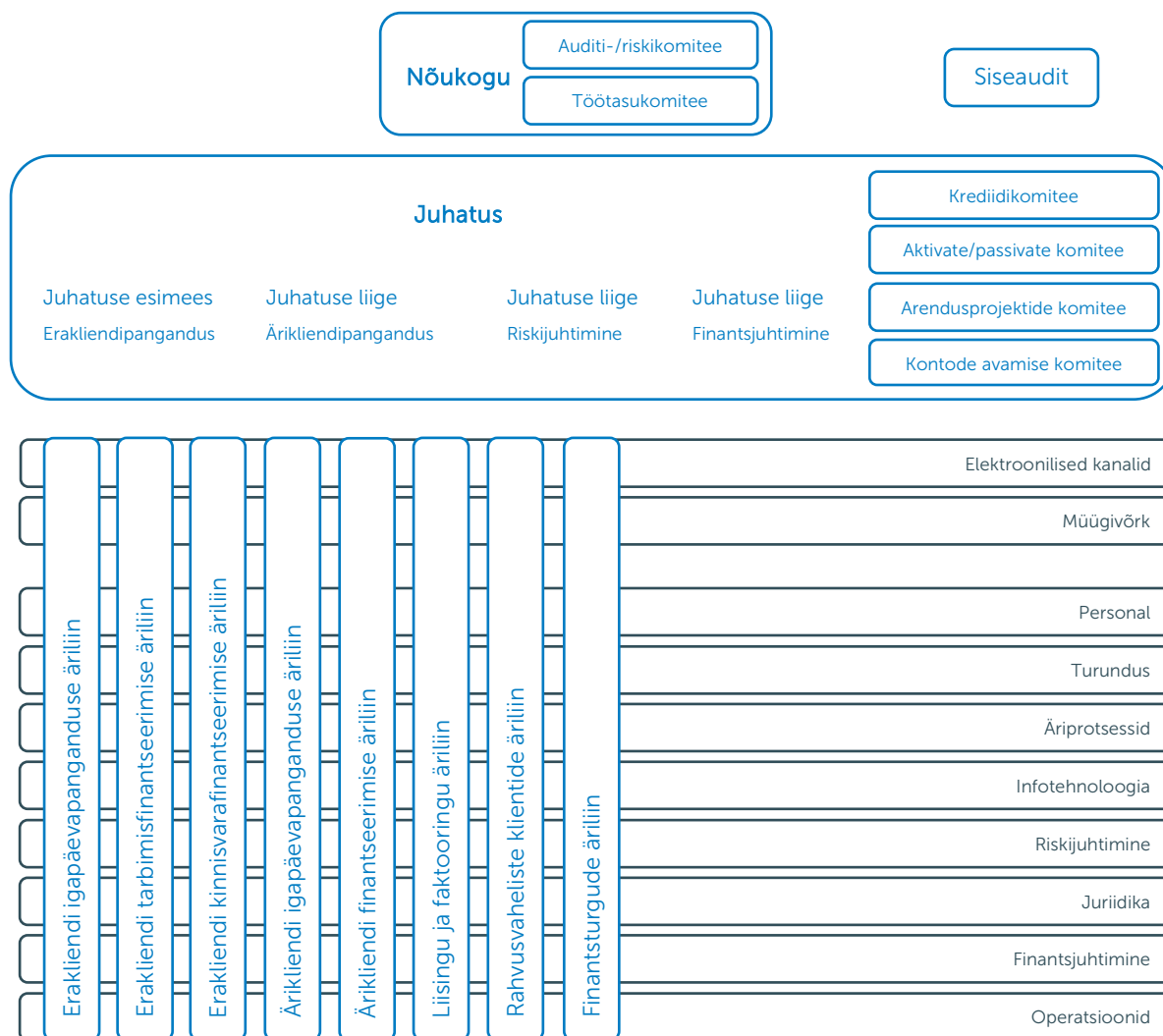
Kontserni struktuuri kujundab ja kinnitab panga juhatus, arvestades õigusaktides, panga ning tema tütarettevõtete põhikirjades ning strateegias sätestatud, samuti arvestades nõukogu poolt antud juhiseid ning panga arenguprioriteete. Kontserni organisatsiooniline struktuur põhineb funktsionaalsel struktuuril. Vastutus panga ning tütarettevõtete tegevuse eest on jaotatud panga juhatuse liikmete vahel äriühingute ning osakondade kaupa. Vastutusvaldkondade jaotus juhatuse liikmete vahel lähtub funktsioonide lahususe põhimõttest, mis tagab kontrollivate üksuste lahususe kontrollitavatest üksustest.

Kontserni strateegia, eesmärgid ning riskijuhtimise põhimõtted kinnitab panga nõukogu. Panga juhatus ja kontserni kuuluvate ettevõtete nõukogud kinnitavad konkreetse äriühingu või ettevõtte jaoks detailsema tegevusplaani. Kontserni strateegias väljendatud põhiväärtused on ühtsed kogu panga kontserni ettevõtete jaoks. Kontsernis toimib kontserniülene riskide juhtimine ning on loodud järgmised kontserniülensed komiteed:

- Auditi-/riskikomitee, mis koosneb panga suuraktsionäride esindajatest ning kelle ülesandeks on olla nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, tegevuse seaduslikkuse, sisekontrolli ja auditeerimise, järelvalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas.
- Töötasukomitee, mis koosneb panga suuraktsionäride esindajatest ning kelle ülesandeks on hinnata tasustamise põhimõtete rakendamist ning nende kooskõla kontserni tegevuseesmärkidega, samuti hinnata tasustamisega seotud otsuste mõju kontserni riskijuhtimisele, omavahendite ja likviidsuse kohta sätestatud nõuete täitmisele.
- Krediidikomitee, mis on otsustuspädev organ krediidiotsuste tegemisel. Komitee ülesandeks on läbi enda otsuste tagada kontserniülenselt ühtse krediidipoliitika järgimine.
- Aktivate ja passivate juhtimise komitee, mis on kontserniülenselt otsustuspädev organ likviidsusriski, pangaportfelli intressiriski ja väärtpaperiportfelli juhtimisel, aktive ja passivate struktuuri kujundamisel ning tulususe juhtimisel.
- Kontode avamise komitee, mille ülesandeks on läbi oma otsuste juhtida kõrgema riskiastmega klientidega kliendisuhte loomist ning vajadusel lõpetamist.
- Arendusprojektide komitee, mille peamiseks ülesandeks on kontserni strateegiliste eesmärkide saavutamiseks vajalike infosüsteemide arenduste juhtimine.

Et tagada kontserni tegevuse efektiivsus, finantsaruandluse usaldatavus, tegevuse vastavus seadustele ja muudele õigusaktidele, juhtimisorganite poolt kinnitatud sisereeglitele ning otsuste vastuvõtmine usaldusväärse ja asjakohase informatsiooni alusel, on kontsernis loodud kõiki tegevus- ja juhtimistasandeid hõlmav kontserniülene sisekontrolli süsteem. Tegevuse kontrollimine põhineb 3-tasandilisel kontrollisüsteemil. Esimesel tasandil toimub kontroll iga üksuse siseselt enesekontrollina. Teisel tasandil tegutsevad iseseisvate ja sõltumatute kontrolliüksustena riskijuhtimise ning vastavuskontrolli funktsioon. Kolmandal tasandil tegutseb kontserni kogu tegevust kontrolliv siseauditi üksus.

Kontserni struktuur



Tasustamispoliitika

Coop Panga kontsernis kehtib ühtne tasustamispoliitika, mis on kinnitatud panga nõukogu poolt ning mille efektiivsust, eesmärgipärasust ja täitmist kontrollib töötasukomitee. 2017. aastal toimus 2 töötasukomitee koosolekut. Tasustamispoliitika kehtib ühtselt kontserni kõikidele töötajatele.

Coop Panga kontsernis kehtiv töötasu struktuur koosneb:

- põhitöötasust, mis on tööandja ja töötaja vahel lepinguga kokkulepitud töötajale makstav tasu;
- muutuvtasust, mis on tööandja otsuse alusel määratav täiendav tasu (müügiboonus, tulemustasu, aktsiaoptsoon).

Müügiboonuseid makstakse müügiga seotud töötajatele 1-kuuliste või kvartaalsete eesmärkide saavutamisel. Tulemustasu kuulub väljamaksmisele aruandeperioodile järgneval perioodil neile töötajatele, kes on andnud oma panuse tulemuse saavutamiseks, järgides kontserni eesmärgi ja väärtusi. Tulemustasu toetab tõhusat riskijuhtimist ega innusta võtma ülemääraseid riske, tasu suurus sõltub töötajate tegevuseesmärkide täitmisest. 2017. aastal väljastati juhtkonna liikmetele optsoone realiseerimise tähtajaga oktoober 2020.

Rahalistele tasudele lisanduvad muud mitterahalised soodustused paindliku tööaja, kodus töötamise võimaluse, erinevate ühisürituste ja sportimise soodustuse näol.

Kontserni töötajad töötavad töölepingute alusel, juhtkonna liikmed käsunduslepingute alusel. Aruandeaasta jooksul kontsernis makstud tasud on toodud alljärgnevas tabelis.

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Palgad ja muud tasud	4 790	3 612
Tulemustasud	435	225
Erisoodustused	62	57
Sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks	1 675	1 266
Kokku	6 962	5 160
Töötajate arv perioodi lõpus (taandatuna täistööajale)	192	163
Perioodi keskmine töötajate arv (taandatuna täistööajale)	164	166
Lepingutes fikseeritud lahkumishüvitised	250	247

Teave juhtkonnale makstud tasude osas on toodud raamatupidamisaruande lisa 23. Seotud osapooled.

Dividendipoliitika

Dividendipoliitika kinnitati panga aktsionäride korralisel üldkoosolekul 25.04.2016, seoses suuraktsionäride vahetumisega on planeeritud korralisel aktsionäride koosolekul aprillis 2018 kehtestada uus dividendipoliitika.

Märkimisväärse seosega isikud

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrusele (EL) nr 575/2013 on „märkimisväärne seos” olukord, kus vähemalt kaks füüsilist või juriidilist isikut on seotud mistahes järgmisel viisil:

- osaluse kaudu, kus otseselt või kontrollisuhte kaudu omatakse vähemalt 20% ettevõtte hääleõigustest või kapitalist;
- kontrollisuhte kaudu;
- mõlema või kõigi nende isikute alaline seos ühe ja sama kolmanda isikuga kontrollisuhte kaudu.

Nimetatud definitsiooni kohaselt oli kuni 27.01.2017 kontserniga märkimisväärselt seotud BM-Bank PJSC (Rozhdestvenka Street 8/15, Moscow), omades 59,73% panga aktsiatest.

Seisuga 31.12.2017 omavad panga aktsiakapitalist üle 10%-list osalust:

- Coop Investeeringud OÜ 38,77%
- AS Inbank 17,94%
- Andres Sonn 17,37%

Lisaks omavad Coop Eesti Keskühistu Tarbijate Ühistute liikmesühistud kokku 21,6% panga aktsiakapitalist, kuid eraldiseisvalt ei oma neist ükski üle 10%.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud koondkasumi aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	2017	2016
Intressitulud		13 443	9 119
Intressikulud		-1 924	-1 721
Neto intressitulu	4	11 519	7 398
Teenustasutulud		3 190	3 488
Teenustasukulud		-1 020	-751
Neto teenustasutulu	5	2 170	2 737
Müügitulu varade müügist		1 141	975
Müüdud varade kulu		-1 389	-809
Renditulud		523	753
Renditulude saamiseks tehtud kulud		-302	-304
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus	14	262	108
Muud tulud	15	3 706	134
Netotulem õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt	6	-341	-32
Muud tulud, neto		3 600	825
Tööjõukulud	7	-6 962	-5 160
Tegevuskulud	8	-4 110	-2 474
Põhivara kulum	15	-446	-454
Muu ärikulud		-11 518	-8 088
Kasum enne laenude allahindluse- ja tulumaksu kulu		5 771	2 872
Laenude allahindluse kulu	11	-1 313	-1 009
Tulumaksu kulu		0	-120
Aruandeperioodi puhaskasum		4 458	1 743
Muu koondkasum/koondkahjum		0	0
Aruandeperioodi koondkasum		4 458	1 743
Puhaskasum omistatud:			
Emaettevõtte omanikud		4 345	1 529
Mittekontrolliv osalus		113	214
Aruandeperioodi puhaskasum		4 458	1 743
Koondkasum omistatud:			
Emaettevõtte omanikud		4 345	1 529
Mittekontrolliv osalus		113	214
Aruandeperioodi koondkasum		4 458	1 743

Lisad lehekülgedel 20 kuni 68 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Varad			
Sularaha		22 771	22 337
Nõuded keskpankadele	9	44 815	43 919
Nõuded krediidasutustele	9	31 287	39 293
Soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	10	11 060	11 421
Laenuid ja nõuded klientidele	11	238 282	153 133
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	10	503	503
Müügivalmis finantsvarad	10	13	13
Muud finantsvarad	13	477	714
Varad müügiks	13	7 323	4 279
Firmaväärtus	3	6 757	0
Põhivarad	15	3 600	5 199
Kinnisvarainvesteeringud	13,14	2 398	9 105
Muud varad	13	2 092	254
Varad kokku		371 378	290 170
Kohustised			
Võlgnevused krediidasutustele		5 002	185
Võlgnevused klientidele	17	310 968	253 812
Muud finantskohustised	18	3 216	1 433
Muud kohustised	18	1 990	1 124
Allutatud kohustised	19	5 026	4 039
Kohustised kokku		326 202	260 593
Omakapital			
Aktsiakapital		38 199	25 001
Ülekurss		175	174
Reservid		2 070	1 970
Jaotamata kasum		4 732	2 146
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital		45 176	29 291
Mittekontrolliv osalus		0	286
Omakapital kokku		45 176	29 577
Kohustised ja omakapital kokku		371 378	290 170

Lisad lehekülgedel 20 kuni 68 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	2017	2016
Rahavood äritegevusest			
Saadud intressid		12 361	8 571
Makstud intressid		-1 761	-2 293
Saadud teenustasud		3 190	3 488
Makstud teenustasud		-1 020	-751
Muud saadud tulud		221	749
Makstud tööjõukulud		-6 481	-4 995
Makstud muud tegevuskulud		-4 170	-3 945
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		2 340	824
Äritegevusega seotud varade muutus:			
Laenuõuded klientidele		-85 900	-1 462
Keskpangas oleva kohustusliku reservi muutus	9	-688	-302
Muud varad		-1 601	1 909
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:			
Klientide hoiuste ja saadud laenude muutus		56 982	-13 010
Krediitiasutuste hoiuste muutus		4 815	70
Muud kohustused		3 475	-2 381
Neto rahavood äritegevusest		-20 577	-14 352
Rahavood investeerimistegevusest			
Soetatud põhivara		-2 249	-144
Müüdud põhivara- ja kinnisvarainvesteeringud		13 484	37
Netomuutus õiglasel väärtuses kajastatavatelt investeeringutelt		521	-6 040
Tütarettevõtete soetus, neto rahavoog	3	-10 672	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest		1 084	-6 147
Rahavood finantseerimistegevusest			
Aktsiakapitali sissemaksed	19	13 198	0
Vähemusosaniku sissemaksed tütarettevõtte aktsiakapitali		0	31
Tütarettevõtte vähemusosanikult osaluse väljaostmine	3	-2 058	0
Dividendide väljamakse		0	-1 095
Allutatud laenu tagasimakse	18	-4 000	0
Allutatud võlakirjade emiteerimine	18	5 000	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		12 140	-1 064
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-7 353	-21 563
Raha ja -ekvivalendid perioodi alguses		103 121	124 684
Raha ja -ekvivalendid perioodi lõpus		95 768	103 121
Raha ja raha ekvivalentide jääk koosneb:			
Sularaha		22 771	22 337
Nõudmiseni hoiused keskpangades		42 208	42 000
Nõudmiseni ja lühikese tähtajaga hoiused krediitiasutustes		30 789	38 784

Aruandes on pärast 2016. aastaaruande kinnitamist korrigeeritud keskpangas hoitava kohustusliku reservi kajastust, mis varasemalt oli näidatud raha ja raha ekvivalentide koosseisus, kuid on nüüd kajastatud äritegevuse rahavoogude koosseisus.

Lisad lehekülgedel 20 kuni 68 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes	Aksia- kapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Em- ettevõtte aktsionäride osa kokku	Mitte- kontrolliv osalus	Oma- kapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2015	25 001	174	1 844	1 838	28 857	41	28 898
Dividendide väljamakse	0	0	0	-1 095	-1 095	0	-1 095
Muutus reservides	0	0	126	-126	0	0	0
Mittekontrolliva osaluse sissemakse tütaretevõtte aktsiakapitali	0	0	0	0	0	31	31
Puhaskasum	0	0	0	1 529	1 529	214	1 743
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	1 529	1 529	214	1 743
Omakapital seisuga 31.12.2016	25 001	174	1 970	2 146	29 291	286	29 577
Aktsiakapitali suurendamine	13 198	0	0	0	13 198	0	13 198
Ümardamise vahe	0	1	0	0	1	0	1
Muutus reservides	0	0	100	-100	0	0	0
Mittekontrolliva osaluse omandamine (lisa 3)	0	0	0	-1 659	-1 659	-399	-2 058
Puhaskasum	0	0	0	4 345	4 345	113	4 458
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	4 345	4 345	113	4 458
Omakapital seisuga 31.12.2017	38 199	175	2 070	4 732	45 176	0	45 176

Lisad lehekülgedel 20 kuni 68 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

Lisa 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted

Coop Pank AS (endise ärinimega AS Eesti Krediidipank), registreerimisnumber 10237832, on Eestis, Tallinna linnas, Narva mnt 4 registreeritud krediidasutus. Coop Panga 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne on kinnitatud Coop Pank AS-i juhatuse poolt ja esitatakse kinnitamiseks panga aktsionäridele.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Coop Pank kontserni arvestusvaluutaks on euro ning 2017. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud tuhandetes eurodes.

1.1 Koostamise alused

Coop Panga kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS, International Financial Reporting Standards). Käesoleva konsolideeritud aruande koostamisel rakendatud peamised raamatupidamisarvestuse põhimõtted on esitatud allpool. Kui ei ole näidatud teisiti, on neid põhimõtteid kohaldatud järjepidevalt kõikide esitatud aastate kohta. Majandustehinguid on kirjendatud soetusmaksumuse printsiibil nende tekkimise momendil, välja arvatud mõnedel juhtudel, kui alljärgnevates arvestuspõhimõtetes on kirjeldatud teisiti (nt finantsvarad õiglasel väärtuses). Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt, kontsern liigitab oma tulud ja kulud vastavalt nende olemusele. Kirjete esitamise viisi või klassifitseerimise muutmisel konsolideeritud raamatupidamisaruandes on ümber klassifitseeritud ka vastavad eelmiste perioodide summad, ja juhul kui raamatupidamisarvestuse põhimõtetes on teisiti sätestatud.

1.2 Olulised raamatupidamisarvestuslikud hinnangud

Konsolideeritud finantsaruannete esitamine vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, eeldab teatud oluliste, juhtkonnapoolsete raamatupidamisarvestuslike hinnangute ning eelduste tegemist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga raporteeritavate varade ja kohustuste jääke ning tingimuslike varade ja kohustuste esitamist ning aruandeperioodil kajastatud tulusid ja kulusid. Kuigi mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna teadmistel ja hinnangutel, mis on tehtud parima teadmise kohaselt, võib tegelik tulemus nendest hinnangutest oluliselt erineda. Täpsem hinnangute ülevaade on toodud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all.

Olulisi hinnanguid on kasutatud eelkõige järgmistes valdkondades:

- laenu allahindlused, sh tagatiste õiglase väärtuse hindamine (lisa 2; lisa 11);
- kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse hindamine (lisa 2);
- finantsvarade ja kohustuste õiglase väärtus (lisa 2);
- firmaväärtuse hindamine (lisa 3).

Antud hinnanguid kaalutakse pidevalt ajaloolise kogemuse ja muude tegurite põhjal, sh ootused tuleviku sündmuste kohta, mida on antud tingimustes mõistlikeks hinnatud. Muutused hinnangutes võivad omada olulist mõju selle perioodi finantsaruannetele, mille hinnanguid muudeti. Juhtkond usub, et aluseks olevad eeldused on kohased ning nende põhjal koostatud kontserni majandusaasta finantsaruanded kajastavad kontserni finantsseisundit ja majandustulemusi õigesti ning õiglaselt.

1.3 Konsolideerimine

Coop Panga kontserni konsolideeritud finantsaruanded sisaldavad emaettevõtte Coop Pank AS ja tema tütarettevõtete – Coop Liising AS, Coop Finants AS, CP Vara AS (endine AS Krediidipank Finants), AS Martinoza ja SIA Prana Property – finantsaruandeid seisuga 31.12.2017. Konsolideeritud on kõikide nende ettevõtete finantsnäitajad, milles Coop Pank AS omab kontrolli. Kontsernile kehtivad ühtsed arvestuspõhimõtted. Konsolideerimisgrupp Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 alusel ja kontsern konsolideerimises vastavalt IFRS-le kattuvad. Konsolideerimisel liidetakse panga ja tütarettevõtete finantsseisundi aruanded ja kasumiaruanded rida-realt, elimineerides omavahelised saldod, käibed, tulud-kulud ja realiseerimata kasumid-kahjumid kontserni ettevõtete vahelistelt tehingutelt.

Tütarettevõtted

Tütarettevõtted on kõik majandusüksused, mille üle kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada kasumi suurust, kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettevõtted konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded (vt lisa 25). Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Emaettevõtte eraldiseisvates põhjaruannetes, mis on esitatud käesoleva aruande lisa 25, on investeringud tütarettevõtete aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses, miinus võimalikud allahindlused vara väärtuse langusest.

Mittekontrolliv osalus

Mittekontrolliva osalusena näidatakse kontserni konsolideeritud kasumiaruandes kontsernile otseselt või kaudselt mittekuuluvat osa puhaskasumist (kahjumist). Mittekontrolliva osaluse osa koondkasumist(kahjumist) kajastatakse finantsseisundi aruandes omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist ning on avalikustatud konsolideeritud koondkasumiaruande järgselt.

Kontsern rakendab mittekontrolliva osalusega tehtud tehingute arvelevõtmiseks majandusüksuse mudelit. Vahe tasutud ostuhinna ja mittekontrolliva osaluse bilansilise väärtuse vahel kajastatakse otse omakapitalis. Vähemusosaluse müügi korral kajastab kontsern erinevuse tehinguhinna ja vähemusosaluse bilansilise väärtuse vahel omakapitali muutuste aruandes.

1.4. Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta euro. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustised hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakurside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja –kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustised, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Välisvaluutas fikseeritud mitterahalisi varasid ja kohustisi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksud, soetusmaksumuse

meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), kajastatakse tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi alusel ja hiljem neid ümber ei hinnata.

1.5 Raha ja raha ekvivalendid

Rahavoogude aruandes kajastatakse raha ja raha ekvivalentidena sularaha, keskpankades (va Eesti Pangas hoitav kohustuslik reserv) ja krediidasutustes hoitavaid nõudmiseni ning kuni 3-kuulise tähtajaga hoiuseid, mida saab ilma märkimisväärsete piiranguteta kasutada ja mille väärtuse muutuse risk on ebaoluline. Rahavoogude aruanne on koostatud otsemeetodil.

1.6. Finantsvarad

Coop Pank AS kontsern klassifitseerib oma finantsvarasid ja -kohustisi vastavalt nende omadustele ning nende kohta avaldatavale informatsioonile. Klassifikatsioon on toodud järgnevas tabelis:

Kategooria IAS 39 järgi

Klass kontserni määratluses

Finantsvarad	Laenud ja nõuded	Nõuded krediidasutustele	
		Laenud ja nõuded klientidele	Laenud ja nõuded eraisikutele Laenud ja nõuded juriidilistele isikutele
	Muud finantsvarad		
	Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	Kauplemiseks hoitavad intressimäära vahetuslepingud - tuletistehingud	
		Soetamisel määratletud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad võlakirjad	
Lõpptähtajani hoitavad finantsvarad	Lunastustähtajani hoitavad võlakirjad		
Müügiootel finantsvarad	Investeeringuväärtuspaberid - aktsiad		
Tingimuslikud nõuded	Valuutaga seotud tuletistehingute lepingulised summad		

Finantsvarad on varad, mida võib klassifitseerida sularahaks, lepinguliseks õiguseks saada teistelt ettevõtelt sularaha või muud finantsvara, lepinguliseks õiguseks vahetada teise ettevõttega finantsinstrumente potentsiaalselt soodsatel tingimustel või teise ettevõtte aktsiateks. Juhtkond määrab investeeringute klassifikatsiooni nende esialgsel arvelevõtmisel.

1.6.1. Laenud ja nõuded klientidele

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratud maksetega mittetuletisinstrumentid, mida ei noteerita aktiivsel turul. Need tekivad siis, kui kontsern annab raha, kaupu või teenuseid võlgnikule, ilma kavatsuseta sellest tuleneva debitoorse võlgnevusega kaubelda.

Laenud võetakse finantsseisundi aruandes arvele õiglasel väärtuses koos tehingukuludega väärtuspäeval, mil raha laenusaajale välja makstakse või ajal, kui on tekkinud makse nõudeõigus ning kajastatakse kuni nende tagasimaksmiseni või mahakandmiseni, vaatamata sellele, et osa laenusummast võib olla kantud läbi laenu allahindluse kuludesse. Laenude allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel. Laenud on finantsseisundi aruandes kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Tekkepõhiselt arvestatud ja laekumata laenuintressid kajastatakse finantsseisundi aruandes vastaval varakirjel. Arvelduslaenu ja krediitkaartide puhul on finantsseisundi aruandes kajastatud laenuvõtja tegelik limiidi kasutus. Kasutamata krediidilimiit on kajastatud panga tingimusliku kohustusena. Laenude restruktureerimine

tähendab laenuitingimuste (lõpptähtaeg, maksegraafik, intressimäär) muutmist tulenevalt laenusaaaja riskitaseme muutumisest. Restruktureeritud laenude arvestamise ja kajastamise põhimõtted ei erine teistest laenudest.

Liisingnõuded

Kapitalirenditehinguks loetakse liisingtehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad liisingufirmalt üle rentnikule. Vara juriidiline omandiõigus võib kliendile üle minna rendiperioodi lõppedes. Kapitalirendilepingutest tulenevaid nõudeid kajastatakse nende liisingumaksete ajaldatud nüüdisväärtuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused, mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul. Nõuete allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel. Nõue kliendi vastu kajastatakse alates lepingujärgse vara kliendile üleandmise hetkest. Tehingute puhul, mille osas lepingu objektiks olev vara ei ole veel üle antud, kajastatakse nende lepingute osas rentnikelt laekunud summad finantsseisundi aruandes kohustiste poolel ostjate ettemaksetena real „Muud finantskohustised”. Liisinguettevõtte poolt tasutud summad ettemaksetena vara eest hankijatele kajastatakse finantsseisundi aruandes varade poolel real „Muud finantsvarad”.

Faktooringu ja laofinantseeringu nõuded

Faktooringtehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral liisingufirma finantseerib oma koostööpartnereist müüjaid nende varaliste nõudeõiguste omandamise kaudu. Liisingufirma soetab müüjalt nõude tulevikus ostja poolt ostu-müügi lepingute alusel tasumisele kuuluvate summade osas. Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõigusega faktooring). Juhul kui liisinguettevõtte ei omanda kõiki nõudega seotud riske ja hüvesid, siis kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st nõude tagasisel antud laenu) ning nõuet kajastatakse finantsseisundi aruandes, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Juhul kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja hüvede üle tulevad kliendilt üle liisinguettevõttele nõude üleandmise hetkel, kajastatakse tehingut nõude soetamisena. Soetatud nõuded võetakse arvele nende õiglasest väärtusest ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumus. Nõue ostja vastu tekib ostu-müügi lepingu faktoormise ehk nõude soetamise hetkest.

Faktooringu nõuete ja kohustuste kajastamise lõpetamisel järgitakse IAS 39 nõudeid ja hindamine tehakse iga spetsiifilise lepingu tüübi ja seisundi põhjal.

Laofinantseeringu tehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral liisingufirma finantseerib oma koostööpartnereid, andes neile laenu laovarude tagatisel.

Laenude ja nõuete hindamine

Kontsern on hinnanud järjepidevalt, kas on olemas objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara väärtus on langenud. Finantsvara väärtus on langenud ja allahindlusest tulenev kahju on tekkinud vaid juhul, kui on olemas objektiivsed tõendid halvenemisest ühe või mitme sündmuse tõttu pärast vara esialgset arvelevõtmist (edaspidi

kahjujuhtum) ja sellel kahjujuhtumil on mõju finantsvara või finantsvarade rühma tuleviku eeldatavatele rahavoogudele, mida on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Laenude hindamisel on konservatiivselt arvestatud mitmesuguste riskidega. Ettevõtulaenude hindamisel on kontsern tuginenud nõuete klassifitseerimise süsteemile, mille kohaselt nõuete hindamise aluseks on juriidilisest isikust ettevõtja majanduslik seisund, laenuvõtja usaldusväärsus, laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsus ning muud tegurid, mis koosmõjus on aidanud hinnata laenuõude väärtust ja laenuportfellis tekkinud kahju summat. Füüsilisest isikust laenusajate puhul hinnatakse laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsust, maksevõimet ja tagatise ja muid krediidiriski mõjutavaid tegureid.

Esmalt on kontsern hinnanud, kas on olemas objektiivseid tõendeid halvenemise kohta individuaalselt nende finantsvarade suhtes, mis on individuaalselt olulised ja individuaalselt või ühiselt nende finantsvarade suhtes, mis ei ole individuaalselt olulised. Kui kontsern on kindlaks teinud, et individuaalselt hinnatud finantsvara suhtes ei ole olemas objektiivseid tõendeid halvenemise kohta, on vara kaasatud sarnaste krediidiriski tunnustega finantsvarade rühma ja hinnatud nende allahindlust grupipõhiselt. Varasid, mis on individuaalselt hinnatud ja mille allahindlusest tulenevat kahju on tulnud jätkuvalt kajastada, ei ole kaasatud grupipõhisesse hindamisse. Grupipõhise allahindluse otstarbel on grupeeritud finantsvarasid homogeensete krediidiriski tunnuste põhjal (s.t. kontserni hindamisprotsessi alusel, mis võttis arvesse varade liiki, majandusharu, tagatise liiki, maksepraktikat ja muid asjakohaseid tegureid). Nimetatud tunnused on olulised selliste varagruppide tuleviku rahavoo hindamiseks.

Grupipõhiselt hinnatud laenugruppide allahindlusmäärad on leitud varade ajalooliste maksejõuetuks muutumise tõenäosuste ja ajalooliste kahjumäärade põhjal, mille krediidiriski tunnused sarnanevad kontsernis olemasolevatele varadele. Ajaloolisi laenukahjumeid on korrigeeritud kehtivate vaadeldavate andmete põhjal, kajastamaks hetke tingimuste mõju, mis ei mõjutanud seda perioodi, mille ajaloolised kahjumid tuginevad ja kõrvaldamaks nende möödunud perioodide neid mõjusid, mida hetkel ei esine. Kontsern on vaadanud regulaarselt üle nõuete hindamise meetodeid ja eeldusi, et vähendada võimalikke erinevusi kahjuhinnangute ja tegelike kahjude vahel.

Hinnanguliste laenukahjumite arvestamiseks on hinnatud laenude ja intressinõuete laekumise tõenäosust järgnevatel perioodidel ning eeldatavate laekumiste diskonteeritud nüüdisväärtust, mis on diskonteeritud finantsvara kliendi kehtiva kaalutud keskmise intressimääraga ning samuti diskonteeritud eeldatavaid laekumisi tagatiste realiseerimisest, mis kõik koos aitavad hinnata tekkinud laenukahjumi suurust. Kahjumi suurust mõõdetakse kui vahet vara bilansilise maksumuse ja eeldatava tuleviku rahavoo nüüdisväärtuse vahel. Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluskonto abil ja kahjumi summa kajastatakse kasumiaruandes. Individuaalsed allahindlused on moodustatud individuaalselt hinnatud laenudele ning grupipõhised allahindlused homogeensetele laenugruppidele.

Juhul, kui järgmisel perioodil on allahinnatud kahjumi summa vähenenud ja vähenemist sai objektiivselt seostada sündmusega, mis tekkis pärast allahindluse kajastamist (nt laenusaja riskiklassi paranemine), kantakse eelnevalt kajastatud allahindlusest tulenev kahju tagasi, korrigeerides allahindluse kontot. Tagasikande summa kajastatakse kasumiaruande real „Laenukahjumid“ tuluna.

Kui laen on ebatõenäoliselt laekuv, kantakse see maha laenu vastava allahindluse arvelt. Sellised laenud kantakse maha pärast kõikide nõutavate protseduuride läbiviimist ja kahjusumma kindlakstegemist.

Krediidiriski juhtimise põhimõtetest annab põhjalikuma ülevaate lisa 2 „Riskide juhtimine”. Intressitulud laenudelt kajastatakse kasumiaruande real „Intressitulu”.

1.6.2. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad hõlmavad soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaid väärtpabereid ja kauplemise eesmärgil soetatud väärtpabereid (sh tuletisinstrumentid).

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid määratakse siia kategooriasse lõplikult nende esmasel arvelevõtmisel. Aruandeperioodil on see väärtpaberite klass kaasatud likviidsete võlakirjade portfelli. Investeeringu eesmärk on hoida likviidseid reserve likviidsetes väärtpaberites, mida on võimalik rahalise likviidsuse loomiseks keskpangale pantida või müüa.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid hinnatakse õiglasest väärtuses, mille aluseks võetakse väärtpaberi ostunoteering. Kui noteeringutest ei tulene hinda või noteeringud ei ole piisavalt regulaarsed, siis hinnatakse finantsinstrumentid ümber õiglasest väärtusesse, võttes aluseks kogu kättesaadava informatsiooni emitendi kohta, et hinnata finantsinstrumenti hinda õiglasest väärtuse määramiseks sarnaste, turul saadaolevate instrumentide hinnaga.

Intressitulud finantsinvesteeringutelt kajastatakse kasumiaruande real „Intressitulu”. Nende väärtpaberite ümberhindamisest saadud realiseeritud ja realiseerimata tuleml kajastatakse kasumiaruande real „Neto tulu/kulu õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt”.

Kauplemisväärtpaberid on väärtpaberid, mis on soetatud peamiselt edasimüügi- või tagasiostu eesmärgil lähitulevikus või kui need on osa iseseisvast finantsinstrumentide portfelist, mida hallatakse ühiselt ja mille kohta on olemas tõestus hiljutisest lühiajalisest tegelikust kasumi teenimisest ning tuletisväärtpaberid. Kontsernil ei ole väärtpabereid, mis on soetatud edasimüügi- või tagasiostu eesmärgil.

Tuletisinstrumentid (SWAP-tehingud) võetakse arvele õiglasest väärtuses tehingupäeval, arvestamata tehingukulusid, edasine kajastamine toimub nende õiglasest väärtuses. Juhul, kui tuletisinstrumentid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglasest väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglasest väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid. Kasumid/kahjumid tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulu või kuluna koondkasumiaruande real „Neto tulu/kulu õiglasest väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt”.

Tuletisinstrumentid kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustisena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansiliste varade ja kohustuste õiglasest väärtusi tuletisinstrumentidelt ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

1.6.3. Müügiootel finantsvarad

Väärtpaberid on klassifitseeritud müügiootel finantsvarana, kui nad ei kuulu ühte nimetatud kategooriatest: kauplemiseesmärgil soetatud või muud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid. Müügiootel finantsvara on mõeldud:

- määramata tähtajaga hoidmiseks, mida võidakse müüa vastavalt likviidsusvajadusele;
- reageerimiseks muutustele intressimäärades, valuutavahetuskurssides või aktsiahindades;
- strateegilisel eesmärgil pikaajaliseks hoidmiseks.

Nimetatud väärtpaberid võetakse tehingupäeval arvele õiglasest väärtuses koos tehingukuludega. Edaspidi kajastatakse neid kontserni aruannetes õiglasest väärtuses. Juhul kui õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav, kajastatakse need väärtpaberid soetusmaksumuses. Müügiootel väärtpaberite õiglase väärtuse muutusest tulenev realiseerumata tulu ja kulu kajastatakse koondkasumiaruandes finantsvarade ümberhindlusena.

Kontsern hindab järjepidevalt, kas on olemas objektiivseid tõendeid, et müügiootel finantsvara väärtus on langenud. Müügiootel aktsiainvesteeringute puhul loetakse väärtpaberi õiglase väärtuse olulist või pikaajalist langust alla tema soetusmaksumuse vara väärtuse langust määravaks teguriks. Võlainstrumendi väärtus loetakse langenuks, kui instrumendilt laekuv eeldatud rahavoog muutub. Müügiootel vara kohta sellise trendi esinemisel eemaldatakse kumulatiivne kahju – mõõdetuna kui vahe soetusmaksumuse ja hetke õiglase väärtuse vahel, millest on maha arvatud väärtuse langusest tulenev kahju selle finantsvara kohta, mis eelnevalt on kajastatud kasumi või kahjumina – koondkasumiaruandest ja kajastatakse kasumiaruandes. Omakapitali instrumentide väärtuse langusest tingitud kahju, mis on kajastatud kasumiaruandes, ei kanta tagasi läbi kasumiaruande. Kui järgmisel perioodil müügiootel olevaks klassifitseeritud võlainstrumendi õiglane väärtus tõuseb ja tõusu võib objektiivselt seostada sündmusega, mis toimus pärast väärtuse langusest tingitud kahju kajastamist kasumis või kahjumis, kantakse väärtuse langusest taastamine tagasi läbi kasumiaruande.

Varade müügist saadav kasum/kahjum kajastatakse koondkasumi vähenemisenähtuses, mille võrra on varasemalt kajastatud väärtuse tõus samalt instrumendilt ja ülejäänud osa kasumiaruandes.

Müügiootel finantsvarade efektiivse intressi meetodiga arvestatud intress ja valuutakursi muutusest tulenev kasum ja kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Dividendid müügiootel omakapitaliinstrumentidelt kajastatakse kasumiaruandes, kui kontsernil on tekkinud õigus dividende saada.

1.6.4 Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad

Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad on aktiivsel turul noteeritud finantsinstrumendid, millel on kindel tähtaeg ja mille osas juhtkonnal on kavatsus ja võimalus hoida neid lõpptähtajani. Nendeks ei ole:

- investeeringud, mis on soetusel defineeritud kui õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad;
- investeeringud, mis on klassifitseeritud kui müügiootel varad;
- investeeringud, mis vastavad laenude ja nõuete kriteeriumitele.

Need investeeringud on algselt arvele võetud õiglasest väärtuses koos kõigi soetusega otseselt seotud kuludega ning edasi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressitulu

lunastustähtajani hoitavatelt investeringutelt kajastatakse koondkasumiaruandes intressitulude koosseisus. Allahindlused lahutatakse investeringu bilansilisest väärtusest ja allahindluse kulu kajastatakse koondkasumiaruandes real „Muud ärikulud“.

1.7. Materiaalsed- ja immateriaalsed põhivarad

Põhivarana on finantsseisundi aruandes kajastatud maa, hooned, infotehnoloogiaseadmed, kontoriseadmed ja muud pikaajalise kasutuseaga varad. Immateriaalsed varad on eraldi identifitseeritavad mitterahalised mittefüüsilised varad ning mille hulka aruande kuupäeva seisuga kuulub soetatud tarkvara.

Materiaalsed põhivarad ja immateriaalsed põhivarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Materiaalsed põhivarad ja piiratud kasuliku elueaga immateriaalsed põhivarad kajastatakse edaspidi nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Amortisatsiooni hakatakse arvutama alates kasutuselevõtmisele järgnevast kuust ja arvestatakse vara täieliku amortiseerumiseni. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset amortisatsioonimeetodit. Amortisatsiooni arvestuse aluseks on vara kasulik tööiga, millest lähtuvalt on kujundatud amortisatsiooninormid. Põhivara kulumit arvestatakse lineaarsel meetodil põhivara kasutusele võtmisele järgnevast kuust vastavalt põhivara hinnangulisele kasutusajale:

- ehitised 2-5% aastas,
- sõidukid 15% aastas,
- inventar 12,5% aastas,
- kontoritehnika 25% aastas,
- arvuti riist- ja tarkvara 10-25% aastas.

Piiramatu kasutuseaga põhivara (maa) ei amortiseerita. Põhivara kulum on näidatud kasumiaruande real „Põhivara kulum“. Amortisatsiooni arvestus lõpetatakse, kui vara on arvestuslikult täielikult amortiseeritud, vara ümberklassifitseerimisel müügiotol põhivaraks või vara lõplikul eemaldamisel kasutusest. Igal bilansipäeval hinnatakse amortisatsiooninormide, meetodite ja jääkväärtuste asjakohasust.

Põhivara müügist saadav kasum või kahjum määratakse kindlaks müügitulu ja põhivara bilansilise maksumuse vahel. Müügitulu või -kulu kajastatakse kasumiaruandes vastavalt ridadel „Muu äritulu“ või „Muu ärikulu“.

Kulude kapitaliseerimine

Kontserni kasutuses olevate rendipindade rekonstrueerimisväljaminekud kapitaliseeritakse materiaalse põhivarana ja kantakse kuludesse lineaarselt vastavalt rendilepingu kestvusele.

Arenguväljaminekud

Tarkvaraprogrammide arendamise kulud, kui nendega kaasneb täiendav funktsionaalsus ja mis vastavad immateriaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel) kajastatakse immateriaalse põhivarana. Tarkvaraprogrammide kasutamisega seotud kulud kajastatakse kuluna nende tekkimisel.

Reklaami- ja uute toodete, teenuste ning protsesside käivitamisväljaminekud kantakse kuludesse tekkimise momendil. Ettevõttesiseselt arendatavate kaubamärkidega jm. seotud väljaminekud kantakse kuludesse tekkimise momendil.

Firmaväärtus

Firmaväärtust kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kontsern viib läbi firmaväärtuse testi vähemalt kord aastas või koheselt juhul, kui on ilmnunud väärtuse langusele viitavad asjaolud. Firmaväärtus jaotatakse tulu teenivatele üksustele või -üksuste rühmade vahel, kes eeldatavalt saavad kasu äriühenduse sünergiast. Kasum või kahjum rahavoogusid genereeriva üksuse lõpetamisest või müügist, millele firmaväärtus on allokeeritud, sisaldab selle üksusega seotud firmaväärtuse bilansilist jääkväärtust.

1.8 Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on kinnisvaraobjekt, mida ettevõtte hoiab eelkõige renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, kuid mitte objektid, mida kasutatakse tavapärase äritegevuse käigus.

Kinnisvarainvesteering võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, milleks on ostuhind ja otseselt soetamisega kaasnevad kulutused. Edaspidi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid õiglases väärtuses. Õiglases väärtuse hindamisel kasutatakse sõltumatute ekspertide hinnanguid, mis põhinevad kas tulumeetodil (väärtus leitakse varast genereeruvate tuleviku rahavoogusid diskonteerides) või võrdlusmeetodil (analüüsitakse sarnaste objektidega toimunud turutehinguid) või kahe eelnimetatud meetodi kombinatsioonil. Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse muutustest tulenevat kasumit ja kahjumit kajastatakse nende tekkimise perioodi kasumiaruandes vastavalt real „Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus“.

Kinnisvaraobjekt klassifitseeritakse bilansis ümber juhul, kui toimub muutus tema kasutamise eesmärgis. Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objektile selle varade grupi põhimõtteid, kuhu ta ümber klassifitseeritakse. Juhul kui kinnisvarainvesteering võetakse kontsernis kasutusele põhivarana, klassifitseeritakse kinnisvarainvesteering ümber põhivaraks, mille soetamismaksumuseks on ümber klassifitseerimise hetke õiglane väärtus. Kontserni poolt kasutatava põhivara muutumisel kinnisvarainvesteeringuks kajastatakse ümberklassifitseerimise päeval eksisteerinud vahe põhivara bilansilise jääkmaksumuse ja vara õiglase väärtuse vahel kasumiaruandes.

Kui kinnisvarainvesteeringu kasutamises on muutus, mille tõenduseks on arendustegevuse alustamine eesmärgiga vara ettevalmistamine müügiks, siis klassifitseeritakse objekt ümber varuks, mille soetusmaksumuseks varuna on ümber klassifitseerimise päeva õiglane väärtus.

1.9 Varad müügiks

Varad müügiks on varad, mida hoitakse müügiks tavapärase äritegevuse käigus ja mis võetakse arvele soetusmaksumuses.

Soetusmaksumus on vara omandamise või töötlemise ajal vara eest makstud raha või üleantud mitterahalise tasu õiglane väärtus. Bilansipäeval hinnatakse müügiks hoitavaid varasid ning kajastatakse neid bilansis nende soetusmaksumuses või netorealiseerimismaksumuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Netorealiseerimisväärtus on müügihind, millest on maha arvatud eeldatavad müügiga seotud kulud.

1.10 Vara (va finantsvara) väärtuse langus

Piiramatu kasuliku elueaga vara ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas selle vara võimalikku väärtuse langust, võrreldes selle bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse.

Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Muud varad, va finantsvarad ja firmaväärtus, mille väärtus alla hinnati, vaadatakse igal aruandekuupäeval üle võimaliku tagasikandmise eesmärgil.

1.11 Rendiarvestus - kontsern kui rentnik

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kontsernil ei ole aruandeperioodil ega sellele eelneval aruandeperioodil kapitalirendile võetud vara. Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Kontsern kasutab kasutusrenti peamiselt hoonete/ruumide rentimiseks. Rendikulud kajastatakse kasumiaruande real „Üld- ja halduskulud“.

1.12 Finantskohustised

Kehtiv klassifikatsioon on toodud järgnevas tabelis:

Kategooria IAS 39 järgi

Klass kontserni määratluses

Finantskohustised	Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustised	Võlgnevused krediidiasutustele	
		Võlgnevused klientidele	Eraisikute hoiused
			Juriidiliste isikute hoiused
		Allutatud laenud	
		Muud finantskohustised	
	Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustised	Kauplemiseks hoitavad intressimäära vahetuslepingud - tuletistehingud	
Tingimuslikud kohustised	Valuutaga seotud tuletistehingute lepingulised summad		
	Tingimuslikud laenukohustised		
	Finantsgarantiid		

Krediitiasutuste ja klientide hoiused

Hoiused võetakse arvele väärtuspäeval õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse ridadel „Võlgnevus krediitiasutustele“ ja „Võlgnevus klientidele“, tekkepõhiselt arvestatud intressid kajastatakse vastavatel kohustiste kirjetel. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruande real „Intressikulu“.

Võetud laenud

Võlakohustised võetakse esialgselt arvele õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Võetud laene kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Laekunud summade (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahe kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul, kasutades efektiivset intressimäära. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib oodatavat tulevast rahavoogu läbi tähtaja bilansilise väärtuseni. Tehingukulude amortisatsiooni kajastatakse kasumiaruandes koos intressikuludega. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu“.

Juhul kui võetud laenudel on kasutamata limiit, kajastatakse seda tingimusliku varana.

Kohustised töövõtjate ees

Kohustised töövõtjate ees sisaldavad väljamaksmata palgakohustisi, tulemustasude tingimuslikku reservi koos sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksuga ning kehtiva tööseadusandluse kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustist bilansipäeva seisuga koos puhkusetasu kohustiselt arvestatud sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksuga. Kohustised töövõtjatele kajastatakse bilansis lühiajalise kohustisena ning koondkasumiaruandes kajastatakse seonduv kulu tööjõukuluna. Sotsiaalmaks sisaldab ka sissemakseid riigi pensionifondi.

Kontsernil puudub juriidiline või faktiline kohustus teha sotsiaalmaksule lisanduvalt pensioni- või muid sarnaseid makseid.

1.13 Finantsgarantii lepingud

Finantsgarantii lepingud on lepingud, mis nõuavad garantii andjalt ettenähtud maksete tegemist garantii saajale talle tekitatud kahju hüvitamiseks, kui konkreetne võlgnik ei ole teinud makseid tähtaegselt, vastavalt võlakohustise tingimustele. Selliseid finantsgarantiisid antakse klientide nimel pankadele, finantsasutustele, ettevõtetele ja teistele asutustele laenude, muude panga rahaliste vahendite ja kohustiste tagamiseks teistele pooltele.

Finantsgarantiid võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses (lepingu väärtus) garantii andmise päeval. Seejärel kajastatakse panga antud garantiist tulenevaid kohustisi garantii jääkväärtuses. Kasumiaruandes kajastatakse garantii eluea jooksul garantiilt lineaarselt teenitud teenustasutulu. Juhtudel, kus teenustasusid rakendatakse järelejäänud kohustise osas perioodiliselt, kajastatakse need tuluna proportsionaalselt vastava kohustise perioodi jooksul. Iga aruandeperioodi lõpul kajastatakse kohustised kas lepingu väärtuses aruande koostamise hetkel või lepingu väärtuses ja täiendavalt eraldisena bilansis. Garantiikohustise tasumiseks väljamakstavad summad kajastatakse finantsseisundi aruandes kuupäeval, mil selgub, et garantii kuulub väljamaksmisele.

1.14 Tulude ja kulude kajastamine

Intressitulud ja -kulud on kajastatud kasumiaruandes kõikide intressikandvate finantsvarade ja -kohustiste osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Intressitulu sisaldab ka sarnast tulu intressikandvatelt finantsinstrumentidelt, mis on klassifitseeritud õiglasel väärtusel läbi kasumi või kahjumi.

Efektiivse intressimäära meetod on finantsvara või -kohustise korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustise bilansilise väärtuseni. Efektiivse intressimäära arvutamisel hindab kontsern rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on efektiivse intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu, kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid, leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Komisjoni- ja teenustasutulu

Tulud kajastatakse kontserni tavapärase tegevuse raames osutatud teenuste eest saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Teenustasutulu ja komisjonitasutulu kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel (nt pangakaartide teenustelt). Laenude/ liisingute väljaandmistasusid, mida peetakse oluliseks, kajastatakse kui ettesaadud tulu ja nende osas korrigeeritakse vastava laenu/liisingu efektiivset intressimäära.

Väärtpaperihalduse tasud kajastatakse tekkepõhiselt. Muud teenustasutulud ja muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt tehingute toimumise hetkel.

Dividenditulu

Dividendid kajastatakse kasumiaruandes tuluna siis, kui kontsernil on tekkinud õigus dividende saada.

1.15 Maksustamine

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende või muid omakapitali vähendavaid väljamakseid tulumaksuseaduses sätestatud maksumääraga netoväljamakse summalt. Läti filiaali tegevustulemi maksustamine toimus vastavalt Läti Vabariigi seadusandlusele.

Dividendide väljamaksmisega või muude omakapitali vähendavate väljamaksete tegemisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, mil dividendid või muud omakapitali vähendavad väljamaksed välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Alates aastast 2019 on dividendide väljamaksetele võimalik rakendada maksumäära 14/86. Kehtiva seaduse kohaselt saab dividendide maksmisel soodsamat maksumäära kasutada kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamaksesumma ulatuses, mis on eelnevatel aastatel maksustatud maksumääraga 20/80. Esimeseks arvesse võetavaks aastaks keskmise dividendimakse leidmisel on aasta 2018.

1.16 Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule moodustatakse kohustuslik reservkapital iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

1.17 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesis bilansipäeva ja juhatuse poolt aruande koostamispäeva vahemikus, kuid on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aruande lisa 24.

1.18 Uute rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, avaldatud standardite muudatuste ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgenduste rakendamine.

Välja antud uued või muudetud standardid, mis muutusid kontsernile kohustuslikuks alates 01.01.2017 aruandeperioodist:

IAS 7 muudatus - „Avalikustamise projekt” (rakendus 01.01.2017):

Muudatus nõuab finantseerimistegevusest tekkinud kohustuste alg- ja lõppsaldo vahel toimunud liikumiste avalikustamist. Kontsern on muudatusega arvestanud finantsaruannete koostamisel.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis on kehtivad alates 01.01.2017 või pärast seda, ei ole kontsernile olulist mõju.

Välja antud uued või muudetud standardid, mis muutusid kontsernile kohustuslikuks alates 01.01.2018 või muutuvad kohustuslikuks hilisematel aruandeperioodidel:

IAS 40 muudatus - „Kinnisvarainvesteeringud” (rakendub 01.01.2018, kuid ei ole veel Euroopa Liidus vastu võetud):

Muudatus selgitab, et kinnisvarainvesteeringute klassi või klassist ümberklassifitseerimiseks peab olema toimunud muudatus objekti kasutamises. Muudatuse kohta peab olema tõendusmaterjali, pelgalt muudatuskavatsus ei ole piisav kinnisvarainvesteeringu ümberklassifitseerimiseks.

Kontsern hindab muudatuse mõju ja arvestab muudatusega finantsaruannete koostamisel.

IFRS 9, „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine (rakendub 01.01.2018 algavatele aruandeperioodidele):

Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumus; varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande ja varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumus. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglases väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglases väärtuses läbi kasumiaruande (nt derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.
- Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglases väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemise eesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemise eesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediitkvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendinõuete ja ostjate vastu olevate nõuete osas.
- Muudeti riskimaandamise arvestuse nõudeid, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamise arvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamise instrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makroriski maandamisarvestust.

IFRS 9 standardi esmase rakendamise järgselt kavatakse kontsern 2018 aastaaruandes kasutada vabastust 2017 aasta võrdlusandmeid mitte korrigeerida.

Standardi esmakordse rakendamisega 01.01.2018 kaasnes negatiivne mõju omakapitalile tulenevalt allahindluste algsaldode ümberhindamisest. Täpsemad mõjud IFRS 9 standardi rakendamisest on esitatud raamatupidamise aruande lisas 24 Bilansipäevajärgsed sündmused. Mõju kapitali adekvaatsusele seoses IFRS 9 rakendamisega on olemas, kuid kontsern täidab jätkuvalt kõiki usaldatavusnormatiive.

Kontsern ei kasuta riskimaandust, seega ei oma muudatused riskimaandamise arvestuse muutumises kontsernile otsesest mõju.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ (rakendub 01.01.2018 algavatele aruandeperioodidele):

Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdnud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid. Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele väheseks.

IFRS 16 - „Rendilepingud“ (rakendub 01.01.2019):

Uus standard sätestab rendilepingute arvelevõtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul, kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks, nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega ehk rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt.

Kontsern hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

Lisa 2 Riskide juhtimine

Riskijuhtimise põhimõtted

Risk on defineeritud kontsernis kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast tulemusest. Riskijuhtimine on protsess, mille eesmärk on tegevuse efektiivsus ja kasumlikkus, mis vastaks strateegias määratletud aktsionäride ootustele. Kuivõrd riskid kaasnevad kõikide äritegevustega ja kõikidel tegevustasanditel, siis on riskijuhtimisse kaasatud juhtkonna kõrval kõik kontserni töötajad läbi sisekontrolli süsteemi. Riskijuhtimise ülesanneteks on äritegevusega seotud riskide tuvastamine ja mõõtmine, riskide kontrolli all hoidmiseks vajalike meetmete rakendamine, riskide seire ning raporteerimine riskijuhtimise tulemuslikkuse kohta.

Riskijuhtimise struktuur ja vastutus

Kontserni riskijuhtimise süsteem on juhtimistasandil tsentraliseeritud – riskijuhtimist reguleerivad poliitika ja põhimõtted kehtestatakse kontserniülekena panga nõukogu või juhatuse poolt, et tagada Coop Pangas ja tema tütarettevõtetes ühtsete riskijuhtimise põhimõtete elluviimine ning kiire ja efektiivne reageerimine majanduskeskkonna või kontserni ärimudeli muutustele. Riskijuhtimise korraldus peab vastama kehtivatele seadusandlikele regulatsioonidele ja normatiividele.

Panga juhatus vastutab riskide juhtimise, kontrollimise, riskijuhtimise põhimõtete ja -meetodite juurutamise ning riskijuhtimise tulemuslikkuse eest. Juhatus võib riskide juhtimise korraldamisel delegeerida piiratud ulatuses ja piiratud otsustuspädevusega juhatuse poolt moodustatavatele kollegiaalsetele otsustusorganitele riskide võtmise, kontrollimise ja jälgimise.

Panga juhatuse poolt on moodustatud järgmised piiratud otsustuspädevusega komiteed ja komisjonid:

Aktivate ja passivate juhtimise komitee (APJK) ülesanded, koosseis ja tegevus on määratletud APJK reglemendiga. APJK ülesandeks on jälgida, kontrollida, analüüsida, hinnata ja juhtida riske, vastu võtta otsuseid ning viia neid ellu järgmistes vastutusvaldkondades:

- panga ja kontserni likviidsusrisk, lühi- ja pikaajalise likviidsuspositsiooni hindamine ja juhtimine;
- panga varade ja kohustuste tähtjastruktuuri jälgimine;
- intressitulude ja -kulude tasakaalu planeerimine ja intressiriski juhtimine;
- vastaspooltega seotud tähtjaliste ja mahuliste limiitide kehtestamine;
- võlakirjaportfelli juhtimine.

Krediidikomitee on panga kõrgeim organ krediidiotsuste tegemisel, riskide juhtimise eest vastutav tööorgan, mis on moodustatud kooskõlas krediidasutuste seadusega ja panga põhikirjaga, tagamaks panga krediidipoliitika elluviimist läbi krediteerimisotsuste vastuvõtmise ning tagatiste nõuetele vastavuse hindamise.

Krediidikomisjon täidab Krediidikomitee funktsioone väiksema riskiga krediteerimisotsuste vastuvõtmisel.

Kontode avamise komitee teeb otsuseid kõrgema riskiastmega klientidega kliendisuhete loomise üle.

Riskijuhtimise efektiivseks elluviimiseks kasutatakse kolmetasandilise kaitseliini põhimõtet kooskõlas nõukogu poolt kinnitatud sisekontrolli süsteemi põhimõtetega.

Otsest riskikontrolli funktsiooni kandvad struktuuriüksused:**Esimene kaitseliin**

Esimese kaitseliini moodustavad müügi- ja tugiüksused ning tütarettevõtted. Esimese kaitseliini ülesanne on tagada oma vastutusallas olevate tegevuste, toodete ja protsessidega seotud riskide tuvastamine, hindamine ning riskide kontrolli all hoidmiseks vajalike meetmete rakendamine.

Teine kaitseliin

Teine kaitseliin täidab äriiiniidest sõltumatut riskikontrolli funktsiooni. Teise kaitseliini moodustavad riskijuhtimise osakond, rahapesu tõkestamise osakond, vastavuskontrolli funktsioon ja operatsiooniriski alamriskide eest vastutavad isikud/üksused.

Riskijuhtimise osakond

Riskijuhtimise osakonna peamisteks funktsioonideks on:

- kontserniülese vaadena regulaarne riskide tuvastamine, hindamine ja monitoorimine;
- stressitestimine likviidsuse-, krediidi- ja tururiskide osas ning vastavate riskiraportite koostamine;
- juhatuse ja nõukogu informeerimine riskidest;
- riskijuhtimise meetodika arendamine, esimese kaitseliini nõustamine riskijuhtimise valdkonnas;
- krediidiprojektide krediidiriski hindamine ja krediidingimustele vastavuse kontroll;
- plaaniliste- ja erakorraliste sisekontrollide läbiviimine organisatsioonis.

Rahapesu tõkestamise osakond

Rahapesu tõkestamise (AML) osakonna peamisteks funktsioonideks on:

- AML alaste sisereeglite õigusaktidele vastavuse ja ajakohastamise tagamine;
- AML skriiningu- ja monitooringu süsteemi ning klientide riskiastmete meetodika arendamine;
- AML alaste koolituste läbiviimine töötajatele.

Vastavuskontrolli funktsioon

Vastavuskontrolli funktsiooniks on erinevate kohustuslike nõuete (õigusaktid, järelevalveorganite juhised, hea pangandustava jms) täitmise tagamine. Sõltumatu vastavuskontrolli funktsioon tegutseb täiendavalt esimese tasandi kontrollina toimivale osakondade sisesele enesekontrollile vastavuses oleku (compliance) riski juhtimisel. Vastavuse risk tähendab riski saada kahju kohustuslike nõuete täitmata jätmise või mittenõuetekohase täitmise tõttu.

Kolmas kaitseliinSiseauditi üksus

Panga sisekontrolli süsteemi osana moodustatud siseauditi üksus jälgib Coop Panga kontserni tegevust ning selle vastavust õigusaktidele ja heale pangandustavale ning Finantsinspektsiooni nõuete ja juhendite täitmist. Siseaudit jälgib kontserni kõigi struktuuriüksuste poolt panga pädeva organi vastu võetud otsuste täitmist, samuti kehtestatud reglementidest, limiitidest ja muudest sisemistest normidest kinnipidamist. Siseauditi üksuse tegevus on suunatud panga aktsionäride, hoiustajate ja muude kreditoride huvide kaitsmisele.

Kapitali juhtimine

Kontsern kasutab riskipõhist kapitali planeerimist, tagades, et kõik riskid oleksid igal ajahetkel piisavalt kaetud omavahenditega. Kapitalina käsitletakse kontserni omavahendeid, mis koosnevad esimese taseme ja teise taseme omavahenditest. Ülevaade regulatiivsetest omavahenditest on esitatud järgnevas tabelis.

Kapitalibaas	31.12.2017	31.12.2016
Esimese taseme omavahendid		
Sissemakstud aktsiakapital ja ülekurs	38 374	25 175
Reservkapital	2 070	1 970
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	387	617
Aruandeperioodi aktsepteeritav kasum	1 932	0
Immateriaalse varana kajastatav firmaväärtus (-)	-6 757	0
Immateriaalne põhivara (-)	-1 166	-687
Tulevasel kasumlikkusel põhinev tulumaksuvara (-)	0	-1
Usaldusväärse hindamise nõuetest tulenev väärtuse korrigeerimine (-)	-14	-21
Muud mahaarvamised I taseme omavahenditest (-)	-1 388	-1 019
Esimese taseme omavahendid (Tier I kapital)	33 438	26 034
Allutatud kohustised	5 000	3 299
Teise taseme omavahendid (Tier II kapital)	5 000	3 299
Aktsepteeritud kapital adekvaatsuse arvutamiseks	38 438	29 333
Kapitali adekvaatsus (%)	19,90%	21,22%
Tier I kapitali suhtarv (%)	17,32%	18,84%

Kontserni omavahendite kogusumma kapitali adekvaatsuse arvutamiseks on suurenenud 2017. aasta jooksul seoses aktsiakapitali suurendamisega 13,2 miljoni euro võrra (I taseme omavahendid) ning senise, suures ulatuses amortiseerunud allutatud laenu asendamisega uue, allutatud võlakirjade emiteerimisega (II taseme omavahendid; vt lisa 18).

Kontsern on 31.12.2017 seisuga kooskõlas kõikide regulatiivsete kapitalinõuetega.

Kontsern kasutab riskipõhist kapitali planeerimist, tagades, et kõik riskid oleksid igal ajahetkel piisavalt kaetud omavahenditega.

Kapitali planeerimine toimub kontserni strateegiat, tulevikuootusi ja riskiprofiili ning riskiisu arvesse võtvate bilansi- ja kasumi prognooside alusel. Kapitali planeerimise eest vastutab panga juhatus.

Sisemine kapitali adekvaatsuse tagamine (ICAAP) on pidev protsess, mille eesmärk on hinnata kontserni riskiprofiili ja sellele vastavat kapitali vajadust – ICAAP on aluseks regulaarsele kapitali planeerimisele kontsernis.

Kapitali vajaduse planeerimine ja prognoosimine toimub regulatiivse kapitali adekvaatsuse arvutamise baasil, mis võtab arvesse ICAAPist ja Finantsinspektsiooni järelevalvelisest hinnangust (SREP) tulenevaid kapitalinõudeid ning millele liidetakse juurde kapitalinõuded täiendavate riskide katteks, mida pole regulatiivsete kapitalinõuete raames arvestatud.

Kontserni riskiprofiili hinnatakse eelkõige järgmiste riskide lõikes: krediidirisk, kontsentratsioonirisk, likviidsusrisk, tururiskid, sh finantsinvesteeringute portfellig tulenev risk, pangaportfelli intressirisk, operatsioonirisk, strateegiline risk, reputatsioonirisk.

Minimaalne soovitud kapitali adekvaatsuse tase on SREP hinnangus leitud minimaalne nõutav kapitali adekvaatsuse tase, millele liidetakse vastavalt kontserni kehtivale tegevusstrateegiale ja finantsprognosidele vajaduspõhiselt tegevusmahtude kasvuks, strateegia elluviimiseks ja stabiilse finantsseisundi tagamiseks vajalik varu.

Kapitali vajaduse leidmiseks prognoositakse bilansi positsioone, võttes aluseks muutusi riskipositsioonide ja omakapitali kirjete lõikes. Bilansi ja kasumiaruande prognoose vaatab regulaarselt üle ja kinnitab panga juhatus. Lisaks arvestatakse strateegilise riski ja reputatsiooniriski võimaliku mõjuga kontserni tegevuse edukusele ning leitakse vajalik omakapitali puhver, et tagada sisemiselt soovitud kapitali adekvaatsuse tase alternatiivsete ja riskistsenaariumite realiseerumisel. Ülevaade kapitali adekvaatsuse kujunemisest koos SREP hinnangust tulenevate kapitalinõuetega esitatakse panga juhatusele ja nõukogule kvartaalselt.

Kontsern tagab, et kõik riskid oleksid igal ajal kaetud piisava kapitaliga.

Krediidiriski juhtimine

Krediidirisk kajastab riski, et lepingu vastaspool ei täida oma kohustusi kontserni ees. Krediidiriski suurus väljendab tõenäolist kahju, mis võib tuleneda vastaspoole kohustuste mittetäitmisest krediidiriskile avatud nõuete puhul. Coop Pank lähtub krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel standardmeetodist. Kapitalinõuete arvutamisel kasutab kontsern aktsepteeritud reitinguagentuuride reitinguid Finantsinspektsiooni poolt kehtestatud korra järgi. Krediidiriski juhtimise aluseks on kontserni krediidipoliitika. Krediidipoliitika põhieesmärkideks on saavutada krediiditegevusest jätkusuutlikult aktsionäride nõutavat tulunormi tagav kontserni varade tootlikkus, järgides konservatiivsuse ja riskide hajutatuse põhimõtteid ning võttes mõõdukaid riske, mis oleksid hinnatavad ning juhitavad.

Kontserni peamised krediidiriskile avatud varad on järgmised:

- nõuded keskpankadele ja krediidasutustele (lisa 9);
- finantsinvesteeringud (lisa 10);
- laenud ja nõuded klientidele (lisa 11).

Rahapaigutused krediidasutustesse ning finantsinvesteeringud väärtpaberitesse tehakse vastavalt APJK poolt kinnitatud vastaspoole limiidile. Vastaspoole krediidikõlblikkuse hindamisel ja krediidilimiidi määramisel võetakse arvesse tema asukohariik ja hinnang vastaspoole finantsseisundile, juhtimisele, juriidilisele staatusele ning turupositsioonile. Võlakirjainvesteeringute puhul hinnatakse täiendavalt likviidsust ja reitingut.

Kõik nõuded krediidasutustele on tagatiseta nõuded. 31.12.2017 ja 31.12.2016 seisuga olid kõik nõuded krediidasutustele tähtaega mitte ületanud ja mitte alla hinnatud.

Nõuded krediidasutustele ja investeringud väärtpaperitesse jagunevad riskiklasside lõikes järgnevalt:

31.12.2017	AA- ja kõrgem	A- kuni A+	BBB- kuni BBB+	BB- kuni BB+	B- kuni B+	Reitinguta	Kokku
Nõuded krediidasutustele	5 048	21 633	4 604	2	0	0	31 287
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	0	2 093	3 956	2 224	1 432	1 355	11 060
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	0	0	0	503	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	0	13	13

31.12.2016	AA- ja kõrgem	A- kuni A+	BBB- kuni BBB+	BB- kuni BB+	B- kuni B+	Reitinguta	Kokku
Nõuded krediidasutustele	20 321	10 595	7 725	607	0	45	39 293
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	0	2 188	5 977	433	1 732	1 091	11 421
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	0	0	0	503	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	0	13	13

Krediidikvaliteedi hindamisel kasutab kontsern reitinguagentuuride Fitch, Moody's ja Standard & Poor's antud krediidireitinguid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 138 sätestatule.

Kontsernis jälgitavatest krediidiriskile avatud positsioonide krediidikvaliteedist annab ülevaate järgnev tabel.

31.12.2017	Tähtaega mitteületanud		Tähtjaks tasumata		Allahindlused		Kokku
	Individuaalselt allahinnatud	Mitte allahinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Mitte allahinnatud	Individuaalsed	Grupipõhised	
Sularaha	0	22 771	0	0	0	0	22 771
Nõuded keskpankadele	0	44 815	0	0	0	0	44 815
Nõuded krediidasutustele	0	31 287	0	0	0	0	31 287
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	0	11 060	0	0	0	0	11 060
Laenud ja nõuded klientidele	123	226 120	1 488	14 195	-260	-3 384	238 282
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	503	0	0	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	13	0	0	0	0	13
Muud finantsvarad	0	477	0	0	0	0	477
Finantsvarad kokku	123	337 046	1 488	14 195	-260	-3 384	349 208
Finantsgarantiid	0	1 187	0	0	0	0	1 187
Kasutamata krediidilimiidid	0	645	0	0	0	0	645
Arvelduskrediidid	0	29 574	0	0	0	0	29 574
Bilansivälised kohustised kokku	0	31 406	0	0	0	0	31 406
Krediidiriskile avatud positsioon	123	368 452	1 488	14 195	-260	-3 384	380 614

31.12.2016	Tähtaega mitteületanud		Tähtajaks tasumata		Allahindlused		Kokku
	Individuaalselt allahinnatud	Mitte alla-hinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Mitte alla-hinnatud	Individu-aalsed	Grupi-põhised	
Sularaha	0	22 337	0	0	0	0	22 337
Nõuded keskpankadele	0	43 919	0	0	0	0	43 919
Nõuded krediidasutustele	0	39 293	0	0	0	0	39 293
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	0	11 421	0	0	0	0	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	2 844	136 847	4 618	11 077	-763	-1 490	153 133
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	503	0	0	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	13	0	0	0	0	13
Muud finantsvarad	0	714	0	0	0	0	714
Finantsvarad kokku	2 844	255 047	4 618	11 077	-763	-1 490	271 333
Finantsgarantiid	0	1 354	0	0	0	0	1 354
Kasutamata krediidilimiidid	0	539	0	0	0	0	539
Arvelduskrediidid	0	3 169	0	0	0	0	3 169
Bilansivälised kohustised kokku	0	5 062	0	0	0	0	5 062
Krediidiriskile avatud positsioon	2 844	260 109	4 618	11 077	-763	-1 490	276 395

Laenuõuete klassifitseerimise ja hindamise põhimõtted

Laenud ja nõuded klientidele jagatakse lähtuvalt laenusaaaja maksedistsipliinist ja finantsmajanduslikust seisundist riskiklassidesse:

A – ei ole ilmnenud asjaolusid, mis võiksid põhjustada laenu mittelaekumist vastavalt laenulepingu tingimustele, viivituses kuni 13 päeva.

B – sisaldab potentsiaalseid nõrkusi, mille kõrvaldamata jätmine võib tulevikus mõjutada laenusaaaja krediidivõimelisust, viivituses 14-45 päeva.

C – sisaldab selgelt identifitseeritavaid puudusi, mille alusel võib arvata, et laenu täielik tagasimaksmine on kaheldav, või laenu on restruktureeritud, viivituses 46-59 päeva.

D – laenusaaaja ebapiisav krediidivõimelisus, mille alusel võib arvata, et laenu lepingujärgne tagasimaksmine on ebatõenäoline, kui olukord oluliselt ei muutu, viivituses 60-89 päeva.

E – laenusaaaja ei suuda lepingut kokkulepitud tingimustel püsivalt täita, viivituses 90-179 päeva.

F – laenu teenindamine on lõppenud ning väljavaated maksevõime taastamiseks puuduvad ja/või leping on erakorraliselt ülesõeldud, viivituses 180 päeva ja/või 90 järjestikuse päeva jooksul laekunud tagasimaksete summa on 0.

Tähtajaks tasumata laenudeks ja nõueteks loetakse laene ja nõudeid, mille põhiosa, intress või viivis on tähtajaks täielikult või osaliselt tasumata.

Eraisikutele väljastatud laenude puhul on nõuete allahindamise aluseks viivituses päevade arv ja vastavasse riskiklassi klassifitseerimine. Juriidilistele isikutele väljastatud laenude allahindamise aluseks on kombinatsioon viivituses päevade arvust ja kontserni sisesest hinnangust ettevõtte finantsseisundile, vastavasse riskiklassi klassifitseerimine ning muud olulised teadaolevad tuleviku rahavoogusid mõjutavad sündmused. Riskiklassidesse A kuni D kuuluvad nõuded klassifitseeritakse töötavaks laenuportfelliks.

Riskiklasside ja tooteliikide lõikes moodustatakse homogeenised grupid, millele leitakse grupipõhised allahindlusmäärad. Individuaalne allahindlus moodustatakse lähtuvalt konkreetse nõude rahavoogude tõenäosusest ning tagatise netorealiseerimisväärtusest ja tagatise oodatavast realiseerimisperiodist. Ülevaade kontserni laenude ja nõuete riskiklassidesse jaotumisest eraisikute ja juriidiliste isikute lõikes on esitatud alljärgnevas tabelis.

Laenud ja nõuded eraisikutele riskiklasside lõikes

31.12.2017	Tähtaega mitte- ületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud ja mitte allahinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Kokku	Grupipõhine allahindlus	Individuaalne allahindlus	Neto
A	146 491	5 975	0	152 466	-2 987	0	149 479
B	93	3 292	0	3 385	-4	0	3 381
C	3 000	1 660	140	4 800	-77	-29	4 694
D	13	466	65	544	-2	-1	541
E	0	505	79	584	0	-9	575
F	78	1 298	569	1 945	-14	-153	1 778
Kokku	149 675	13 196	853	163 724	-3 084	-192	160 448

31.12.2016	Tähtaega mitte- ületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud ja mitte allahinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Kokku	Grupipõhine allahindlus	Individuaalne allahindlus	Neto
A	106 312	1 679	1 362	109 353	-1 097	-2	108 254
B	31	2 813	7	2 851	-85	0	2 766
C	2 220	1 588	619	4 427	-91	-76	4 260
D	1	448	129	578	-21	-3	554
E	7	508	0	515	-25	0	490
F	123	1 121	293	1 537	-60	-116	1 361
Kokku	108 694	8 157	2 410	119 261	-1 379	-197	117 685

Laenuid ja nõuded juriidilistele isikutele riskiklasside lõikes

31.12.2017	Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud ja mitte allahinnatud	Individaalselt allahinnatud	Kokku	Grupipõhine allahindlus	Individaalne allahindlus	Neto
A	26 555	18	0	26 573	-117	0	26 456
B	18 372	415	27	18 814	-62	0	18 752
C	30 462	363	443	31 268	-121	-17	31 130
D	1 056	85	17	1 158	0	-2	1 156
E	0	40	0	40	0	0	40
F	0	78	271	349	0	-49	300
Kokku	76 445	999	758	78 202	-300	-68	77 834

31.12.2016	Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud ja mitte allahinnatud	Individaalselt allahinnatud	Kokku	Grupipõhine allahindlus	Individaalne allahindlus	Neto
A	12 099	11	0	12 110	-46	0	12 064
B	12 614	103	810	13 527	-62	-40	13 425
C	3 214	2 569	148	5 931	-3	-13	5 915
D	226	9	250	485	0	-37	448
E	0	39	0	39	0	0	39
F	0	189	3 844	4 033	0	-476	3 557
Kokku	28 153	2 920	5 052	36 125	-111	-566	35 448

2017. aastal vähenes allahinnatud nõuete brutomaht 5 851 tuhande euro võrra (aastal 2016 suurenes 1 525 tuhat eurot), sh oli vähenemine juriidiliste isikute laenuportfellis 4 294 tuhat eurot (aastal 2016 suurenemine 3 548 tuhat eurot), eraisikute individaalselt allahinnatud nõuete maht vähenes 1 557 tuhande euro võrra (aastal 2016 vähenes 2 023 tuhat eurot). Individaalselt hinnatud väärtuse langusega riskipositsioone oli kokku 72, nendest makseviivitusega 30 (aastal 2016 oli väärtuse langusega 100 riskipositsiooni).

Individaalsete allahindluste kogusumma oli 260 tuhat eurot (aastal 2016: 763 tuhat eurot) ja grupipõhiste allahindluste kogusumma 3 384 tuhat eurot (aastal 2016: 1 490 tuhat eurot). Grupipõhiste allahindluste mahu kasvu tõi kaasa omandatud tütarettevõtte Coop Finants laenuportfelli lisandumine.

2017. aastal vähenes oluliselt eraisikutele väljastatud, individaalselt allahinnatud laenu brutomaht. Peamiseks põhjuseks oli panga Läti filiaali sulgemise käigus Läti filiaali eluasemelaenu portfelli müük. 31.12.2017 seisuga oli eraisikutele väljastatud, individaalselt allahinnatud laenu brutosumma 853 tuhat eurot, individaalse allahindluse suurus 192 tuhat eurot. Allahinnatud nõuete individaalse allahindluse osakaal oli eraisikute puhul 22,5%.

31.12.2016 seisuga oli eraisikutele väljastatud individaalselt allahinnatud laenu ja nõuete brutosumma 2 410 tuhat eurot, individaalse allahindluse suurus 197 tuhat eurot. Allahinnatud nõuete individaalse allahindluse osakaal oli 31.12.2016 seisuga eraisikute puhul 8,2%. Allahinnatud ja tähtaja ületanud nõuetest annab ülevaate järgnev tabel.

Individuaalselt allahinnatud laenud eraisikutele, struktuur vastavalt makseviivituses oldud ajale

31.12.2017	Tähtaega mitteületanud	1-30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	91-180 päeva	Üle 180 päeva	Kokku	Individuaalne allahindlus	Neto
C	90	12	38	0	0	0	140	-29	111
D	0	0	54	11	0	0	65	-1	64
E	0	0	0	0	79	0	79	-9	70
F	33	0	0	0	0	536	569	-153	416
Kokku	123	12	92	11	79	536	853	-192	661

31.12.2016	Tähtaega mitteületanud	1-30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	91-180 päeva	Üle 180 päeva	Kokku	Individuaalne allahindlus	Neto
A	1 362	0	0	0	0	0	1 362	-2	1 360
B	7	0	0	0	0	0	7	0	7
C	619	0	0	0	0	0	619	-76	543
D	0	0	0	129	0	0	129	-3	126
F	0	0	0	0	6	287	293	-116	177
Kokku	1 988	0	0	129	6	287	2 410	-197	2 213

Individuaalselt allahinnatud laenud juriidilistele isikutele, struktuur vastavalt makseviivituses oldud ajale

31.12.2017	Tähtaega mitteületanud	1-30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	91-180 päeva	Üle 180 päeva	Kokku	Individuaalne allahindlus	Neto
A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	0	27	0	0	0	0	27	0	27
C	0	443	0	0	0	0	443	-17	426
D	0	17	0	0	0	0	17	-2	15
F	0	0	0	0	0	271	271	-49	222
Kokku	0	487	0	0	0	271	758	-68	690

31.12.2016	Tähtaega mitteületanud	1-30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	91-180 päeva	Üle 180 päeva	Kokku	Individuaalne allahindlus	Neto
A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	810	0	0	0	0	0	810	-40	770
C	46	101	0	0	0	0	147	-13	134
D	0	0	0	1	0	249	250	-37	213
F	0	0	0	0	0	3 845	3 845	-476	3 369
Kokku	856	101	0	1	0	4 094	5 052	-566	4 486

31.12.2017 seisuga oli juriidilistele isikutele väljastatud allahinnatud laenude ja nõuete brutosumma 758 tuhat eurot, individuaalse allahindluse summa 68 tuhat eurot. Allahinnatud ja tähtajaks tasumata nõudeid oli 31.12.2017 seisuga 6.

31.12.2016 seisuga oli juriidilistele isikutele väljastatud allahinnatud laenude ja nõuete brutosumma 5 052 tuhat eurot, individuaalne allahindlus 566 tuhat eurot. Allahinnatud ja tähtajaks tasumata nõudeid oli 31.12.2016 seisuga 25.

Laenutagatiste finantsmõju sõltub nõude ja vastava lepingu tagatise turuväärtusest. Alljärgnevas tabelis on toodud laenude ja nõuete jaotus tagatuse järgi. Laenude tagatiste finantsmõju tagatise turuväärtuse õiglase väärtuse muutumisel avaldub eelkõige tähtaega ületanud laenude puhul, kuna nende laenude teenindamine on ebakindlam ja tagatise realiseerimise vajadus tõenäolisem kui tähtaega mitte ületanud laenudel. Tähtaega ületanud, alatagatud nõuete jääk 31.12.2017 oli 833 tuhat eurot ja 31.12.2016 oli 464 tuhat eurot. Alatagatud

laenude ja nõuete jääk on suurem vastavate nõuete tagatiste õiglasest väärtusest ning vastupidi (LTV (*loan to value*) > 100%), ületagatud nõuete jääk on väiksem vastavate nõuete tagatiste õiglasest väärtusest (LTV < 100%).

Tagatise aktsepteerimisväärtus väljendab tagatise likviidsusriski, tururiski ja juriidilist riski ning see leitakse protsendina tagatise turuväärtusest. Ülevaade tähtjaks tasumata nõuete laenu jäägi ja tagatise turuväärtuse suhtarvudest ja krediidiportfelli jaotusest tagatiste lõikes on toodud lisas 12. Tagatise finantsmõju on oluline laenude ja nõuete puhul, mille teenindamine kliendi esmastest rahavoogudest on ebatöenäoline, mis väljendub pikas (üle 90 päeva) makseviivituses.

Laenud ja nõuded klientidele vastavalt tagatusele, bruto

31.12.2017	Tagamata		Alatagatud		Ületagatud	
	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus
Tähtaegsed	34 985	0	21 779	3 157	167 160	442 962
Tähtaja ületanud	7 577	0	833	712	9 592	18 161
Laenud ja nõuded klientidele	42 562	0	22 612	3 869	176 752	461 123

31.12.2016	Tagamata		Alatagatud		Ületagatud	
	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus	Nõude jääk	Tagatise õiglane väärtus
Tähtaegsed	13 014	0	7 149	3 526	119 528	435 912
Tähtaja ületanud	2 981	0	464	355	12 250	40 015
Laenud ja nõuded klientidele	15 995	0	7 613	3 881	131 778	475 927

Laenud ja nõuded klientidele tagatiste lõikes

	Eraisikud 31.12.2017	Eraisikud 31.12.2016	Juriidilised isikud 31.12.2017	Juriidilised isikud 31.12.2016
Hüpoteegi tagatisel laenud	112 986	98 479	52 199	30 379
Liisingvara	8 626	5 134	10 013	4 308
Tagatiseta laenud	41 745	15 147	817	848
Käendused, garantiid	367	500	1 218	424
Hoiuse tagatisel laenud	0	1	5	3
Muud	0	0	13 950	163
Kokku	163 724	119 261	78 202	36 125
Laenude ja nõuete allahindlus	-3 276	-1 576	-368	-677
Kokku	160 448	117 685	77 834	35 448

Kontsernis jälgitakse krediidiriski hajutamise põhimõtet tegevusvaldkondade, geograafiliste piirkondade ja toodete lõikes. Kokkuvõtte finantsvarade jaotusest majandusharude ja geograafiliste piirkondade lõikes on toodud alljärgnevat tabelites.

Finantsvarade jaotumine majandussektorite järgi

31.12.2017	E	K	L	S	G	C	I	Muud	Kokku
Sularaha	0	22 771	0	0	0	0	0	0	22 771
Nõuded keskpankadele	0	44 815	0	0	0	0	0	0	44 815
Nõuded krediidiasutustele	0	31 287	0	0	0	0	0	0	31 287
Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	0	0	0	1 586	0	2 785	0	6 689	11 060
Laenud ja nõuded klientidele	160 448	8 567	29 906	3 768	8 096	6 440	5 499	15 558	238 282
Lunastustähtjani hoitavad finantsvarad	0	0	0	0	0	0	0	503	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	0	245	0	0	0	0	0	232	477
Kokku	160 448	107 685	29 906	5 354	8 096	9 225	5 499	22 995	349 208

31.12.2016	E	K	L	S	G	D	I	Muud	Kokku
Sularaha	0	22 337	0	0	0	0	0	0	22 337
Nõuded keskpankadele	0	43 919	0	0	0	0	0	0	43 919
Nõuded krediidiasutustele	0	39 293	0	0	0	0	0	0	39 293
Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	0	3 073	0	1 091	0	2 188	0	5 069	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	117 685	0	11 976	267	7 860	1 880	5 464	8 001	153 133
Lunastustähtjani hoitavad finantsvarad	0	0	0	0	0	503	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	0	621	0	0	0	0	0	93	714
Kokku	117 685	109 243	11 976	1 358	7 860	4 571	5 464	13 176	271 333

E- eraisikud, K - finants- ja kindlustustegevus, L - kinnisvaraalane tegevus, S- muud teenindavad tegevused, G - hulgi- ja jaekaubandus, D - elektri- ja soojusenergeetika, I - majutus, toitlustus, C- töötlev tööstus.

Finantsvarad geograafilise jaotuse järgi

31.12.2017	EE	LV	AT	FR	BE	DE	Muud	Kokku
Sularaha	22 771	0	0	0	0	0	0	22 771
Nõuded keskpankadele	44 815	0	0	0	0	0	0	44 815
Nõuded krediidiasutustele	5 084	0	6 677	4 109	7 962	4 171	3 284	31 287
Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	2 398	0	0	0	0	0	8 662	11 060
Laenud ja nõuded klientidele	234 986	2 525	0	0	0	0	771	238 282
Lunastustähtjani hoitavad finantsvarad	503	0	0	0	0	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	13	0	0	13
Muud finantsvarad	477	0	0	0	0	0	0	477
Kokku	311 034	2 525	6 677	4 109	7 975	4 171	12 717	349 208

31.12.2016	EE	LV	IT	FI	BE	DE	Muud	Kokku
Sularaha	22 075	262	0	0	0	0	0	22 337
Nõuded keskpankadele	43 886	33	0	0	0	0	0	43 919
Nõuded krediitiasutustele	20 167	0	0	0	1 252	6 644	11 230	39 293
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	2 188	0	2 904	1 839	0	0	4 490	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	143 208	8 874	0	654	0	0	397	153 133
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	503	0	0	0	0	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	0	13	0	0	13
Muud finantsvarad	706	8	0	0	0	0	0	714
Kokku	232 733	9 177	2 904	2 493	1 265	6 644	16 117	271 333

68% klientide laenudest ja nõuetest on väljastatud eraisikutele (31.12.2016: 77%). Äriühingutele väljastatud laenu portfelli on hajutatud erinevate majandusharude vahel, vältides suuri kontsentratsioone. Äriühingutele väljastatud laenudest 38% (31.12.2016: 34%) on väljastatud kinnisvara sektori ettevõtetele ning 10% (31.12.2016: 22%) hulgimüügi ja jaemüügi ettevõtetele. Kontserni krediitidegevus on suunatud kohalikule finantseerimisele. Klientidele väljastatud laenu ja nõuete jaotus peamiste krediititoodete lõikes on esitatud lisa 11.

Likviidsusrisiki juhtimine

Likviidsusrisk on defineeritud kui risk, et Coop Panga maksevõime ei ole piisav lepinguliste kohustiste tähtaegselt täitmiseks, st et kontserni ettevõtteid ei suuda jätkusuutlikult ja õigeaegselt finantseerida erinevaid varasid või ei suuda likvideerida oma positsioone lepinguliste kohustiste täitmiseks. Likviidsusrisiki juhtimisel lähtutakse likviidsuse juhtimise poliitikast. Kontserni likviidsuse juhtimise poliitika eesmärgiks on tagada igal ajahetkel kontserni poolt võetud kohustuste õigeaegne ja täiemahuline täitmine, samal ajal optimeerides likviidsusrisiki selliselt, et saavutatakse erineva kestvusega investeeringutelt maksimaalne ja stabiilne kasumlikkus.

Panga aktive ja passivate juhtimise komitee (APJK) on peamine likviidsuse juhtimise organ. APJK funktsioonid ja vastutusvaldkonnad likviidsuse juhtimisel on:

- kontserni lühi- ja pikaajalise likviidsuse planeerimine ja kasutatavate meetmete kavandamine ning elluviimine;
- kontserni varasid ja kohustusi, intressitulusid ja -kulusid, likviidsuse ja investeeringute juhtimist puudutava informatsiooni analüüs ja resümeerimine ning vajadusel likviidsuse juhtimist puudutavate strateegiliste otsuste ettevalmistamine juhatusele;
- kontserni varade ja kohustiste tähtaegade, tulususe ja instrumentide likviidsuse suhte optimeerimine panga strateegiliste eesmärkide saavutamiseks;
- kontserni nõutava likviidsustaseme, aktsepteeritava intressimäära riski ja aktsepteeritava varade ja kohustuste väärtuse muutuse riski taseme reguleerimine.

Kontserni likviidsuspositsioonist on perioodiliselt informeeritud panga juhatus, APJK ja krediitkomitee. Pank hoiab piisavat likviidsusvaru, et tagada õigeaegselt kohustiste täitmine.

Coop Panga kontserni likviidsuspositsiooni juhtimiseks kasutatakse varade ja kohustiste tähtaegade vahe analüüsil põhinevat lähenemist. Ülevaade finantsvarade ja -kohustiste tähtajalisest jaotusest on esitatud järgnevas tabelis. Mudeli raames fikseeritakse ka peamised jälgitavad likviidsuse suhtarvud ning varade ja

kohustiste tähtajalised proportsioonid ning viiakse läbi likviidsuse stressitest. Kõigi oluliste likviidsusnäitajate jaoks on kehtestatud limiidid. Likviidsusriski mõõtmiseks on kasutusel järgmised näitajad:

- likviidsuse kattekordaja (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*);
- toimetulekuperiood likviidsuskriisi olukorras;
- finantseerimise kontsentratsioon;
- likviidsete varade ja nõudmiseni hoiuste suhtarv;
- pikaajaliste kohustiste ja stabiilset rahastamist eeldavate investeringute suhtarv.

Kontserni tähtajavahe kokku kuni 12-kuulisel perioodil on negatiivne. See tähendab, et tähtajaga kuni 12 kuud kohustisi on kontsernil rohkem kui vastava tähtajaga nõudeid. Tähtajavahe riski juhtimine lähtub kohustistega kaasnevate prognoositavate rahavoogude hinnangutest ning kontsern tagab piisavas mahus likviidsuspuhvreid kohustiste netoväljavoolu katmiseks.

Kontserni likviidsuspoliitika lähtub konservatiivsuse printsiibist ning moodustatud likviidsuspuhvid on piisavad, katmaks ka hoiuste suuremahulist väljavoolu. Kontsernis on kehtestatud talitluspidevuse- ja taasteplaani likviidsuskriisi olukorras käitumiseks, mis sisaldab tegevusi rahavoogude puudujääkide katmiseks erakorralistes olukordades.

Kontserni finantsvarade ja -kohustiste jaotus (sh tulevikus saadaolevad või makstavad intressid) järelejäänud tähtaegade lõikes

31.12.2017	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Sularaha	22 771	0	0	0	22 771
Nõuded keskpankadele	44 815	0	0	0	44 815
Nõuded krediidiasutustele	30 625	664	0	0	31 289
Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	0	3 143	7 917	0	11 060
Laenud ja nõuded klientidele	22 418	41 797	100 951	144 620	309 786
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	503	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	304	0	0	173	477
Finantsvarad kokku	120 933	45 604	109 371	144 806	420 714
Kohustised					
Võlgnevused krediidiasutustele	5 006	0	0	0	5 006
Võlgnevused klientidele	177 853	82 076	50 102	2 640	312 671
Muud finantskohustised	3 216	0	0	0	3 216
Allutatud kohustised	84	253	1 350	6 660	8 347
Finantskohustised kokku	186 159	82 329	51 452	9 300	329 240
Bilansivälised finantskohustised					
Kasutamata krediidilimiidid ja arvelduskrediidid	30 219	0	0	0	30 219
Finantsgarantiid	1 187	0	0	0	1 187
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	217 565	82 329	51 452	9 300	360 646
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-96 632	-36 725	57 919	135 506	60 068

31.12.2016	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Sularaha	22 337	0	0	0	22 337
Nõuded keskpankadele	43 919	0	0	0	43 919
Nõuded krediitiasutustele	38 793	500	0	0	39 293
Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	1 037	5 457	4 927	0	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	15 220	21 271	73 399	92 503	202 393
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	0	0	503	0	503
Müügivalmis finantsvarad	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	431	0	0	283	714
Finantsvarad kokku	121 737	27 228	78 829	92 799	320 593
Kohustised					
Võlgnevused krediitiasutustele	185	0	0	0	185
Võlgnevused klientidele	170 036	55 902	26 229	2 493	254 660
Muud finantskohustised	1 433	0	0	0	1 433
Allutatud kohustised	76	234	4 969	0	5 279
Finantskohustised kokku	171 730	56 136	31 198	2 493	261 557
Bilansivälised finantskohustised					
Kasutamata krediitlimiidid ja arvelduskrediidid	3 708	0	0	0	3 708
Finantsgarantiid	1 355	0	0	0	1 355
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	176 793	56 136	31 198	2 493	266 620
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-55 056	-28 908	47 631	90 306	53 973

Tururiskide juhtimine

Tururisk tuleneb kontserni kauplemis- ja investeerimistegevusest intressi-, valuuta- ja aktsiaturgudel. Finantsinvesteeringute tururiskid tekivad intressimäärade, valuutakursside ja finantsvarade hindade muutustest. Tururiskide võtmist kontrollitakse riskilimiitidega. Erinevaid tururiske mõjutavaid tegureid jälgitakse igapäevaselt. Peamised tururiski kandvad varad kontsernis on investeeringud võlakirjadesse. Investeeringud võlakirjadesse on kajastatud järgmistel kirjetel: soetamisel määratletud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja lunastustähtajani hoitavad finantsvarad. Võlakirjaportfelli maht kokku on 2017. aasta jooksul püsinud stabiilne, vähenedes 361 tuhande euro võrra (3%), täpsema ülevaate annab lisa 10. Portfelli keskmine tähtaeg ning summaarne tururisk on kasvanud, risk tuleneb eelkõige USD-s nomineeritud võlakirjadest.

Võlakirjaportfelli tururiski mõjutavad peamiselt võlakirja tähtaeg ja võimalik intressimäärade muutumine. Kontsern hindab finantsinvesteeringute portfelli hinnariski VaR (*Value at Risk*) meetodiga. Võlakirjaportfelli VaR intressimäärade 100bp tõusu suhtes oli 31.12.2017 seisuga 179 tuhat eurot, 31.12.2016 seisuga oli vastav VaR 87 tuhat eurot.

Valuutarisk on risk, mis tuleneb kontserni varade ja kohustiste erinevast valuutastruktuurist. Valuutakursside muutudes muutub ka varade ja kohustiste väärtus ning sissetulekute ja väljaminekute suurus arvestusvaluutas. Kontsern hoiab üldjuhul minimaalseid välisvaluutaposisioone, mis on vajalikud klientidele teenuste osutamiseks. Kõiki välisvaluutaposisioone jälgitakse pidevalt ning hinnatakse turuväärtuses. Avatud välisvaluutaposisioone katab kontsern vahetus- ja forwardtehingutega. Avatud valuutaposisioonide absoluutsumma oli 31.12.2017 seisuga 313 tuhat eurot (aastal 2016: 57 tuhat eurot). Varade ja kohustiste jaotuse valuutade lõikes ning vastav neto valuutaposisioonide info on esitatud järgnevas tabelis.

31.12.2017	EUR	USD	Muud	Kokku
Varad				
Sularaha	22 540	181	50	22 771
Nõuded keskpankadele	44 815	0	0	44 815
Nõuded krediitiasutustele	13 907	13 391	3 989	31 287
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	4 895	6 165	0	11 060
Laenud ja nõuded klientidele	238 282	0	0	238 282
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	503	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	13	0	0	13
Muud finantsvarad	305	169	3	477
Finantsvarad kokku	325 260	19 906	4 042	349 208
Kohustised				
Võlgnevused krediitiasutustele	5 002	0	0	5 002
Võlgnevused klientidele	287 333	19 806	3 829	310 968
Allutatud kohustised	5 026	0	0	5 026
Muud finantskohustised	3 216	0	0	3 216
Finantskohustised kokku	300 577	19 806	3 829	324 212
Bilansivälised kohustised				
Kasutamata krediitkaardi- ja arvelduskrediidi limiidid	30 219	0	0	30 219
Finantsgarantiid	1 187	0	0	1 187
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	331 983	19 806	3 829	355 618
Netopositsioon	-6 723	100	213	-6 410

31.12.2016	EUR	USD	Muud	Kokku
Varad				
Sularaha	21 987	282	68	22 337
Nõuded keskpankadele	43 919	0	0	43 919
Nõuded krediitiasutustele	4 468	28 756	6 069	39 293
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	5 964	5 457	0	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	152 922	211	0	153 133
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	503	0	0	503
Müügivalmis finantsvarad	13	0	0	13
Muud finantsvarad	376	220	118	714
Finantsvarad kokku	230 152	34 926	6 255	271 333
Kohustised				
Võlgnevused krediitiasutustele	123	62	0	185
Võlgnevused klientidele	213 171	34 423	6 218	253 812
Allutatud kohustised	4 039	0	0	4 039
Muud finantskohustised	1 012	404	17	1 433
Finantskohustised kokku	218 345	34 889	6 235	259 469
Bilansivälised kohustised				
Kasutamata krediitkaardi- ja arvelduskrediidi limiidid	3 708	0	0	3 708
Finantsgarantiid	1 354	0	0	1 354
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	223 407	34 889	6 235	264 531
Netopositsioon	6 745	37	20	6 802

Intressirisk on risk, et kontserni poolt genereeritavad tulud võivad olla mõjutatavad intressimäärade ootamatutest ebasoodsatest muutustest. Kontsern on avatud intressiriskile, kui tema peamiste varade ja kohustiste tähtjad on erinevad, kui varade ja kohustiste struktuur on valuutades erinev või kui varade ja kohustiste intressimäärasid on võimalik korrigeerida erinevate ajavahemike järel.

Intressiriskile avatud finantsvarade ja -kohustiste jaotus intressi muutmise tähtja järgi on toodud järgnevas tabelis.

31.12.2017	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Intressiriskile avatud finantsvarad					
Nõuded keskpankadele	44 815	0	0	0	44 815
Nõuded krediidasutustele	30 627	662	0	0	31 289
Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	0	3 143	7 917	0	11 060
Laenud ja nõuded klientidele; bruto	151 220	92 723	30	0	243 973
Lunastustähtjani hoitavad finantsvarad	0	503	0	0	503
Intressiriskile avatud finantsvarad kokku	226 662	97 031	7 947	0	331 640
Intressiriskile avatud finantskohustised					
Võlgnevused krediidasutustele	5 000	0	0	0	5 000
Võlgnevused klientidele	310 126	0	0	0	310 126
Allutatud kohustised	0	0	0	5 000	5 000
Intressiriskile avatud finantskohustised kokku	315 126	0	0	5 000	320 126
Intressiriski tähtja vahele avatud positsioon	-88 464	97 031	7 947	-5 000	11 514

31.12.2016	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Intressiriskile avatud finantsvarad					
Nõuded keskpankadele	43 919	0	0	0	43 919
Nõuded krediidasutustele	39 284	0	0	0	39 284
Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	1 037	5 457	4 927	0	11 421
Laenud ja nõuded klientidele; bruto	94 176	63 793	23	0	157 992
Lunastustähtjani hoitavad finantsvarad	0	503	0	0	503
Intressiriskile avatud finantsvarad kokku	178 416	69 753	4 950	0	253 119
Intressiriskile avatud finantskohustised					
Võlgnevused krediidasutustele	185	0	0	0	185
Võlgnevused klientidele	244 957	2 737	5 434	17	253 145
Allutatud kohustised	0	0	4 000	0	4 000
Intressiriskile avatud finantskohustised kokku	245 142	2 737	9 434	17	257 330
Intressiriski tähtja vahele avatud positsioon	-66 726	67 016	-4 484	-17	-4 211

Intressiriski juhtimine tähendab kontserni kõigi varade ja kohustiste intressimäärariski analüüsi ja kestvuse juhtimist. Pangaportfelli intressiriski hindamine toimub vähemalt kord aastas. Tabelis on toodud intressikõvera 100 baaspunkti paralleelnihke mõju kontserni aastasele netointressitulule:

Neto intressitulu muutus	31.12.2017	% neto omavahenditest	31.12.2016	% neto omavahenditest
+100 baaspunkti	327	0,85%	268	0,91%
-100 baaspunkti	186	0,48%	-164	-0,56%

Intressitundlikkust mõjutab ujuva intressimääraga laenudel lepingulise minimaalse intressimäära kehtestamisest tuleneva intressiriski ülekandmine. Intressiriski stsenaarium arvestab tuletisinstrumentide mõju ja hoiuse intressimäärade langemist minimaalselt 0% tasemeni, nõudmiseni hoiuseid käsitletakse mitte-intressitundlikena. Intressiriski stsenaariumis on eeldatud laenulepingute graafikujärgset tagastust.

Intressimäärade 100 baaspunkti tõusu mõju kontserni omakapitali väärtusele oli 31.12.2017 seisuga 333 tuhat eurot ja 100 baaspunkti languse mõju 8 104 tuhat eurot, 31.12.2016 seisuga vastavalt 1 509 tuhat eurot ja 10 832 tuhat eurot. Intressimäärade languse positiivne mõju kontserni omakapitalile tuleneb sellest, et kontsern on sõlminud intressi miinimumtasemega laenulepinguid, millele intressimäärade langus mõju ei avalda. Arvestuslikult võrdub selliste laenude intressimäärade muutmise tähtaeg nende lõpptähtajaga.

Intressiriski maandamine toimub läbi erinevates valuutades olevate intressiriskile avatud varade ja kohustiste tähtaegade vahe limiteerimise, varade ja kohustiste tähtajalise struktuuri ühtlustamise ja vajadusel intressimäärade tuletisinstrumentide kasutamise.

Operatsiooniriski juhtimine

Operatsioonirisk on risk, mis tuleneb häiretest või puudustest kontserni infosüsteemides, vigadest personalipoliitikas või töötajate hooletusest või ka süülisest käitumisest, ebapiisavatest protseduurireeglitest või välistest teguritest, põhjustades kahju tekke või häire kontserni igapäevases äritegevuses. Operatsioonirisk hõlmab infotehnoloogiariski, protseduuririski, personaliriski, juriidilist riski, turvasüsteemide riski ja avastamisriski. Kontsern lähtub operatsiooniriski juhtimisel kehtestatud operatsiooniriski poliitikast.

Operatsiooniriski käsitletakse ja juhitakse kontsernis kui eraldiseisvat riskijuhtimise valdkonda, milleks on eraldatud vajalik ressursid ja tagatud piisaval hulgal omavahendeid võimalike kahjude katteks. Operatsiooniriski juhtimine on integreeritud kontserni igapäevasesse tegevusse ja operatsiooniriski olemuse, mõju ja kontrolli vajaduse teadvustamine peab toimuma kontsernis iga töötaja tasandil.

Operatsiooniriskide hindamine toimub kontsernis eelkõige kvalitatiivselt, kuna organisatsiooni suhtelise väiksuse ja lihtsuse tõttu esineb reaalseid kahjujuhtumeid harva. Operatsiooniriski kahjujuhtumid registreeritakse kahjude andmebaasis koos ilmnunud kahju suurusega. Kontsern jälgib operatsiooniriski kvantitatiivset dünaamikat, analüüsides kvartaalselt peamisi riskiindikaatoreid. Operatsiooniriski peamiste riskiindikaatorite ja esinenud juhtumite kohta tehakse juhatusele regulaarseid kvartaliülevaateid. Kontsernis viiakse läbi regulaarset operatsiooniriski enesehindamist. Kontsern lähtub operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel baasmeetodist.

Finantsvarade ja –kohustiste õiglase väärtus

Kontsern hindab nende finantsvarade ja –kohustiste õiglast väärtust, mida kontserni finantsseisundi aruandes ei kajastata õiglasest väärtusest. Eelkõige on sellisteks finantsvaradeks, mida ei kajastata õiglasest väärtusest, laenud ja nõuded klientidele ja finantskohustisteks hoiused. Finantsvarade ja –kohustiste õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeritakse rahavoogusid turuintressikõvera alusel.

	Bilansiline väärtus 31.12.2017	Õiglase väärtus 31.12.2017	Bilansiline väärtus 31.12.2016	Õiglase väärtus 31.12.2016
Varad				
Sularaha	22 771	22 771	22 337	22 337
Nõuded keskpankadele	44 815	44 815	43 919	43 919
Nõuded krediidasutustele	31 287	31 287	39 293	39 293
Laenud ja nõuded klientidele	238 282	240 943	153 133	153 866
sh eraisikud	160 448	162 770	117 685	118 418
sh juriidilised isikud	77 834	78 173	35 448	35 448
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	503	523	503	510
Muud finantsvarad	477	477	714	714
Varad kokku	338 135	340 816	259 899	260 632
Kohustised				
Võlgnevused krediidasutustele	5 002	5 002	185	185
Võlgnevused klientidele	310 968	311 056	253 812	253 791
sh eraisikud	151 787	152 121	136 686	136 896
sh juriidilised isikud	159 181	158 935	117 126	116 895
Muud finantskohustised	3 216	3 216	1 433	1 433
Allutatud kohustised	5 026	5 026	4 039	4 039
Kohustised kokku	324 212	324 300	259 469	259 448

Õiglase väärtus on leitud vastavalt kolmanda taseme põhimõtetele, kus varade või kohustiste sisendid ei põhine jälgitavatel turuandmetel.

IFRS 13-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid, mittejälgitavad sisendid kajastavad oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

1. tase – (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel. See tase hõlmab noteeritud aktsiatega seotud väärtapabereid ja võlainstrumente börsidel, aga ka turuosaliste poolt noteeritud instrumente.
2. tase – muud sisendid kui 1. tasemel sisalduvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustise osas jälgitavad kas otse (st hindadena) või kaudselt (st on tuletatud hindadest). Sisendparameetrite (nt eurovõlakirjade intressikõver või vastaspoole krediidirisk) allikad on Bloomberg ja Reuters.
3. tase – vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid).
3. taseme õiglase väärtuse varadena on kajastatud kinnisvarainvesteeringud.

Hoiuste õiglase väärtuse leidmisel diskonteeritakse olemasolevaid hoiuseid uutele kaasatavatele hoiustele pakutavate intressimääradega. Ujuvintressidega laenude ja fikseeritud intressidega laenude õiglase väärtuse arvutamisel diskonteeritakse tuleviku rahavoogusid turuintressi kõvera alusel, millele on lisatud uutele laenudele rakendatavad marginaalid.

Laenude ja nõuete õiglase väärtus oli 31.12.2017 seisuga 1,1% suurem (2 661 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest ja klientide hoiuste õiglase väärtus 88 tuhat eurot suurem nende bilansilisest väärtusest.

31.12.2016 seisuga oli laenude ja nõuete õiglase väärtus 0,5% suurem (733 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest ja klientide hoiuste õiglase väärtus 21 tuhat eurot väiksem nende bilansilisest väärtusest.

Investeeringud väärtpaperitesse jagunevad vastavalt hindamismeetodile järgnevalt:

31.12.2017	korrigeeritud soetusmaksumuses	1. tase	2. tase	3. tase
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad võlakirjad	0	11 060	0	0
Lunastustähtajani hoitavad võlakirjad	503	0	0	0
Müügivalmis finantsvarad - aktsiad	0	0	13	0

31.12.2016	korrigeeritud soetusmaksumuses	1. tase	2. tase	3. tase
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad võlakirjad	0	11 421	0	0
Lunastustähtajani hoitavad võlakirjad	503	0	0	0
Müügivalmis finantsvarad - aktsiad	0	0	13	0

Kinnisvarainvesteeringud on kajastatud õiglasest väärtuses vastavalt IFRS 13 õiglase väärtuse hierarhia kolmanda taseme põhimõtetele, lähtudes atesteeritud kinnisvarahindajate eksperthinnangutest. Eksperthinnangud põhinevad tulumeetodil, võrdlusmeetodil või kahe eelnimetatu kombineerimisel segameetodil.

Eksperthinnangud kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse leidmiseks põhinevad järgmisel:

- üüritulo: kasutatakse kehtivatest üürilepingutest tulenevaid hindu;
- vakantsus: kinnisvarainvesteeringute tegelik vakantsus, arvestades objektiga seotud riske;
- diskontomäär: arvutatakse kinnisvarainvesteeringuga seotud kaalutud keskmise kapitali hinna (WACC) põhjal;
- kapitalisatsiooni määr: põhineb hinnangulisel tootlustasemel eeldatava hoiuperioodi lõpus, arvestades prognoositavat turuolukorda ja objektiga seotud riske.

Tulumeetod põhineb vara võimel genereerida tulevikus tulu. Väärtusena käsitletakse oodatava tulu nüüdisväärtust. Tulumeetodit rakendatakse tulutoova kinnisvara (rendiobjekt või rendiobjektina käsitletav) hindamiseks. Tulupõhised käsitlused on tulu kapitaliseerimine ja diskonteeritud rahavoo analüüs.

Võrdlusmeetod põhineb analüüsil, mille aluseks on hinnatava vara võrdlus sarnaste müüdüd varadega. Võrdluse käigus selgitatakse välja erisused hinnatava vara ja sarnaste müüdüd varade vahel ning selle põhjal korrigeeritakse müüdüd varade hindu ja leitakse hinnatava vara väärtus. Mõnedes olukordades ei ole võimalik ainult ühe meetodi kasutamine ja meetodeid tuleb omavahel kombineerida. Hindaja kasutab hindamisel ühte kuni kolme hindamismeetodit (või nende kombinatsioone). Mitme meetodi rakendamisel saadakse tavaliselt mitu erinevat tulemust, mis kohandatakse hindamistulemuseks kaalumise teel. 2016. majandusaasta aruandega võrreldes ei ole kinnisvara hindamise meetodites sisulisi muutusi toimunud, 2017. aastal kasutati segameetodit 2 objekti hindamisel.

Ülevaate kasutatud hindamismetoodikast ja kinnisvarainvesteeringute jaotusest annab alljärgnev tabel.

31.12.2017	Õiglane väärtus	Üüritulu aastas	Keskmine üürihind eurot m2 kohta	Diskonto-määr	Kapitalisat-siooni määr	Võimalik muutus üürihinnas	Mõju väärtusele
Hinnatud võrdlusmeetodil							
-muu ärikondlik kinnisvara	481	27	3,45-7,62				+/-10%
-elukondlik kinnisvara	258	2	-	-	-	-	+/-10%
Tuleviku rahavoogude diskonteerimisel							
-büroopinnad	649	20	2,95-9,99	11%	10%	3-10%	+/-10%
Hinnatud segameetodil							
-muu ärikondlik kinnisvara	1 010	21	-	9,50%	8,50%	0	+/-20%
Investeeringud kokku	2 398	70	-	-	-	-	-

31.12.2016	Õiglane väärtus	Üüritulu aastas	Keskmine üürihind eurot m2 kohta	Diskonto-määr	Kapitalisat-siooni määr	Võimalik muutus üürihinnas	Mõju väärtusele
Hinnatud võrdlusmeetodil							
-muu ärikondlik kinnisvara	4 071	153	1,81 – 7,26	-	-	5-10%	+/- 20%
-elukondlik kinnisvara	388	6	1,39 – 8,98	-	-	0-6%	+/- 5%
-maa	27	0	0	-	-	0-5%	+/-25%
Tuleviku rahavoogude diskonteerimisel							
-büroopinnad	4 619	373	5,70-9,86	9,5-11,0%	7,70-9,0%	THI kuni 8%	+/- 15%
Investeeringud kokku	9 105	532	-	-	-	-	-

Lisa 3 Tütaretevõtted ja firmaväärtus

Mais 2017 omandas pank 100% Coop Finants AS aktsiatest. Omandamise eesmärgiks oli väikelaenu turuosa suurendamine. Pank kajastas Coop Finants AS omandamist vastavalt IFRS 3 nõuetele, viies läbi ostuanalüüsi. Ostuanalüüs teostati 31.05.2017 bilansipäeva seisuga, selle käigus hinnati Coop Finantsi varade õiglast väärtust. Finantsinformatsiooni kuupäeva ja omandamise kuupäeva 16.05.2017 vahelisel perioodil ei toimunud ühtegi tehingut või sündmust, mis oleks oluliselt mõjutanud omandatud netovara väärtust. Vara õiglane väärtus kokku oli 21 940 tuhat eurot ning soetatud nõuete nominaalväärtus kattus olulises osas nende õiglase väärtusega. Kohustuste õiglane väärtus oli 17 697 tuhat eurot. Soetusega seotud kulud kogusummas 2 tuhat eurot kajastati tegevuskuludes.

Tütaretevõtte eraldiseisvad netotulud ja puhaskasum perioodil 01.06.2017 – 31.12.2017 olid vastavalt 2,9 mln eurot ja 1,6 mln eurot. Kui omandamine oleks toimunud seisuga 01.01.2017, oleks grupi netotulud kokku olnud 19,1 mln eurot ja puhaskasum 5,4 mln eurot.

Õiglane väärtus soetamisel	
Raha ja raha ekvivalendid	328
Laenu ja nõuded klientidele	20 911
Muud varad	701
Võlgnevus krediitiasutustele	-16 599
Muud kohustused	-1 098
Identifitseeritud netovarad kokku	4 243
Coop Panga poolt osaluse eest tasutud raha	11 000
Coop Pank grupi poolt omandatud firmaväärtus	6 757

Tütaretevõtte soetusest tekkis firmaväärtus, mis sisaldab tekkinud sünergia ja immateriaalset vara, mis ei ole eraldiseisvate varadena identifitseeritavad. Seisuga 31.12.2017 viidi läbi firmaväärtuse kaetava väärtuse test. Kasutusväärtuse arvestus põhineb järgnevatel eeldustel:

- prognoositav laenuportfellide mahu kasv 10-13% aastas
- netotulude kasv keskmiselt 7-10% aastas
- kulude kasv 7% aastas
- laenu allahindluste keskmine kahjususe määr 5,4-5,7% aastas
- rahavoogude diskontomäärana on kasutatud aktsionäride oodatavat tulumäära 15%

Põhieelduste väärtuste kasutamisel tugines juhatus oma parimale hinnangule tõenäoliste ootuste osas. Kasutusväärtuse testi tulemusena ületab raha genereeriva üksuse kaetav väärtus tema bilansilist väärtust, mistõttu ei ole tehtud allahindlusi. Juhul, kui laenuportfelli kasvatada ei õnnestu, kuid tegevuskulud ja laenu allahindluse kahjususe määr kasvavad vastavalt kaetava väärtuse testis kasutatud eeldustele, oleks vajalik firmaväärtuse allahindlus.

20.06.2017 omandas pank 49%-lise vähemusosaluse tütaretevõttes Krediidipank Finants AS, saades seeläbi 100% aktsiate omanikuks, tehingu summaks oli 2 058 tuhat eurot. 02.oktoobril 2017 andis AS Krediidipank Finants äritegevuse üle ettevõttele Coop Finants, äritegevus jätkub Coop Finants AS nime all. AS Krediidipank Finants ärinimi muudeti ning jaanuarist 2018 on uueks ärinimeks CP Vara AS, ettevõtte planeeritakse sulgeda.

29.05.2017 asutas pank tütaretevõtte SIA Prana Property aktsiakapitaliga 2,8 tuhat eurot ning 21.12.2017 suurendati aktsiakapitali täiendavalt 120,2 tuhande euro võrra.

Lisa 4 Neto intressitulu

Intressitulu	2017	2016
Laenud ettevõtetele	2 288	1 465
Laenud eraisikutele	3 531	3 237
Liising	1 076	1 027
Tarbimislaenud ja järelmaks	5 530	2 602
Võlakirjad	587	544
Muud varad	162	114
Intressitulu kohustistelt	269	130
Kokku	13 443	9 119
Intressikulu		
Klientide hoiused	-1 394	-1 244
Allutatud kohustused	-311	-310
Intressikulu varadelt	-219	-167
Kokku	-1 924	-1 721
Neto intressitulu	11 519	7 398

Lisa 5 Neto teenustasutulu

Teenustasutulu	2017	2016
Ülekandetasud	771	1 115
Tulu valuutatehingutelt	506	942
Kontode avamise ja haldamise tasud	506	438
Kaarditehingute tasud	481	314
Muud teenustasutulud	926	679
Kokku	3 190	3 488
Teenustasukulu		
Kaarditehingute tasud	-587	-437
Ülekandetasud	-279	-266
Muud teenustasukulud	-154	-48
Kokku	-1 020	-751
Neto teenustasutulu	2 170	2 737

Lisa 6 Netotulem õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt

	2017	2016
Õiglases väärtuses kajastatavad finantsvarad	-341	-186
Valuutaga seotud tuletistehingud	0	154
Kokku	-341	-32

Lisa 7 Tööjõukulud

	2017	2016
Töötasud	-5 287	-3 894
Sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks	-1 675	-1 266
Kokku	-6 962	-5 160

Lisa 8 Tegevuskulud

	2017	2016
Reklaamikulud	-1 085	-349
Infosüsteemide haldamine	-668	-367
Hoonete üüri ja rent	-491	-401
Kontorikulud	-400	-292
Ostetud teenused	-290	-457
Tagatisfondi osamaksed	-195	-85
Juriidilised teenused, riigilõivud	-143	-80
Koolituskulud ja lähetuskulud	-109	-48
Järelevalvetasu osamaksed	-95	-86
Transpordikulud	-50	-28
Liikmemaksud	-36	-30
Varakindlustus	-7	-9
Muud tegevuskulud	-541	-242
Kokku	-4 110	-2 474

Lisa 9 Nõuded keskpankadele ja krediidasutustele

	31.12.2017	31.12.2016
Kohustuslik reserv keskpangas *	2 607	1 919
Nõudmiseni hoiused keskpangas	42 208	42 000
Nõudmiseni hoiused krediidasutustes	31 287	39 293
Kokku (vt ka lisa 2)	76 102	83 212

* Ei kuulu raha ja raha ekvivalentide koosseisu rahavoogude aruandes.

Lisa 10 Finantsinvesteeringud

	31.12.2017	31.12.2016
Valitsuste võlakirjad	2 848	2 904
Krediidi- ja finantseerimisasutuste võlakirjad	0	3 073
Muude mittefinantsettevõtete võlakirjad	8 212	5 444
Õiglasel väärtusel kajastatavad finantsvarad	11 060	11 421
Muude mittefinantsettevõtete võlakirjad	503	503
Lunastustähtajani hoitavad finantsvarad	503	503
Muude mittefinantsettevõtete aktsiad	13	13
Müügivalmis finantsvarad	13	13
Kokku	11 576	11 937

Lisa 11 Laenud ja nõuded klientidele

	31.12.2017	31.12.2016
Nõuded eraisikutele kokku	163 724	119 261
sh eluasemelaen	103 953	88 961
sh tarbimislaen	51 145	25 166
sh liisingfinantseerimine	8 626	5 134
Nõuded juriidilistele isikutele kokku	78 202	36 125
sh investeerimislaen	46 600	19 602
sh käibekapitalilaen	21 589	12 215
sh liisingfinantseerimine	10 013	4 308
Kokku nõuded	241 926	155 386
Laenude ja nõuete allahindlus	-3 644	-2 253
Kokku	238 282	153 133

Laenude allahindlused	31.12.2017	31.12.2016
Allahindluste saldo aruande perioodi alguses	-2 253	-2 494
Aruandeperioodi allahindlused	-2 600	-1 165
Aruandeperioodil bilansiväliseks viidud laenud	1 209	1 406
Allahindluste saldo aruandeperioodi lõpus	-3 644	-2 253

Laenukahjumid	31.12.2017	31.12.2016
Aruandeperioodi allahindlused	-1 550	-1 165
Bilansivälise laenude laekumine	237	156
Laenukahjumid või laenukahjumite vähendamine	-1 313	-1 009

Kapitalirendi nõuded	31.12.2017	31.12.2016
Liisingu brutoinvesteering – saadaolevad rendimaksud, sh	20 198	9 988
kuni 1 aasta	7 552	4 541
1-5 aastat	11 898	5 278
üle 5 aasta	748	169
Teenimata intressitulu	-1 525	-487
kuni 1 aasta	-621	-220
1-5 aastat	-887	-259
üle 5 aasta	-17	-8
Liisingu netoinvesteering	18 673	9 501
kuni 1 aasta	6 931	4 321
1-5 aastat	11 011	5 019
üle 5 aasta	731	161

Lisa 12 Tähtjaks tasumata nõuded klientidele

	31.12.2017		31.12.2016	
Eraisikud	Laenu jääk	Tagatuse suhtarv	Laenu jääk	Tagatuse suhtarv
1-30 päeva	7 166	31,6%	4 718	44,9%
31-60 päeva	2 077	26,9%	1 370	35,1%
61-90 päeva	707	18,0%	579	37,1%
üle 90 päeva	3 976	13,8%	1 914	23,8%
Kokku *	13 926		8 581	

	31.12.2017		31.12.2016	
Juriidilised isikud	Laenu jääk	Tagatuse suhtarv	Laenu jääk	Tagatuse suhtarv
1-30 päeva	3 440	56,3%	282	32,2%
31-60 päeva	162	80,2%	43	58,1%
61-90 päeva	125	66,1%	2 467	49,4%
üle 90 päeva	349	64,2%	4 322	21,1%
Kokku	4 076		7 114	

*Eraisikute tähtjaks tasumata nõuete kasv tuleneb soetatud tütaretevõtte Coop Finants laenuportfelli lisandumisest.

Tagatuse suhtarv leitakse lepingu-põhiselt nõue kliendile/tagatise turuväärtuse suhe. Seejärel on tulemused kaalutud lepingu jäägi osakaaluga vastavas grupis.

Lisa 13 Muud varad

	31.12.2017	31.12.2016
Finantsvarad		
Raha teel	72	431
Tagatisraha	173	190
Muud finantsnõuded	232	93
Finantsvarad kokku	477	714
Muud varad		
Finantsjärelevalve ettemakse	115	101
Arveldused maksuametiga	1 150	3
Muud ettemaksed	827	150
Muud varad kokku	2 092	254
Varad müügiks		
Lõpetamata arendusobjektid	3 133	3 563
Müügiks ostetud kinnisvara	4 180	716
Muu vara	10	0
Varad müügiks kokku	7 323	4 279
Kinnisvarainvesteeringud	2 398	9 105
Kokku	12 290	14 352

Lisa 14 Kinnisvarainvesteeringud

	31.12.2017	31.12.2016
Jääkväärtus perioodi algul	9 105	11 220
Müüdud perioodi jooksul	-7 155	0
Ümberklassifitseerimine põhivarast	839	288
Ümberklassifitseerimine varudest	-653	-2 511
Õiglase väärtuse muutus	262	108
Jääkväärtus perioodi lõpul	2 398	9 105
sh renditulu teenivad kinnisvarainvesteeringud	2 353	9 105

Lisa 15 Põhivarad

	Maa ja ehitised	Muu materiaalne põhivara	Immateriaalne põhivara	Kokku
Saldo 31.12.2015				
Soetusmaksumus	5 446	2 400	2 014	9 860
Kulum	-1 241	-1 517	-1 253	-4 011
Jääkmaksumus	4 205	883	761	5 849
Soetamine	0	53	91	144
Müük jääkmaksumuses	0	-49	0	-49
Mahakandmine jääkmaksumuses	0	-12	0	-12
Ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks	-288	9	0	-279
Arvestatud kulum	-93	-196	-165	-454
Saldo 31.12.2016				
Soetusmaksumus	5 092	2 237	2 104	9 433
Kulum	-1 268	-1 549	-1 417	-4 234
Jääkmaksumus	3 824	688	687	5 199
Soetamine	136	1 462	470	2 068
Tütarettevõtte soetamisel lisandunud põhivara	0	147	215	362
Müük jääkmaksumuses	-2 320	-27	0	-2 347
Mahakandmine jääkmaksumuses	-306	-61	-30	-397
Ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks	-839	0	0	-839
Arvestatud kulum	-66	-204	-176	-446
Saldo 31.12.2017				
Soetusmaksumus	495	2 209	1 342	4 046
Kulum	-66	-204	-176	-446
Jääkmaksumus	429	2 005	1 166	3 600

Kontsern müüs aruandeperioodil põhivarana kajastatud kinnisvaraobjekti turuhinnaga 5,5 mln eurot. Turuhinna ja bilansis kajastunud jääkväärtuse vahe kajastati tuluna kasumiaruandes muude tulude koosseisus.

Lisa 16 Võlgnevused klientidele

Võlgnevused klientidele	31.12.2017	31.12.2016
Eraisikud	151 787	136 686
Juriidilised isikud	159 181	117 126
Kokku	310 968	253 812
Nõudmiseni hoiused	153 031	141 088
Tähtajalised hoiused	157 937	112 724
Kokku	310 968	253 812

Lisa 17 Muud kohustised

	31.12.2017	31.12.2016
Finantskohustised		
Raha teel	1 339	1 061
Võlgnevused hankijatele	326	100
Muud finantskohustised	1 551	272
Muud finantskohustised kokku	3 216	1 433
Muud kohustised		
Võlad töövõtjatele	1 033	668
Maksuvõlad	250	186
Muud kohustised	707	270
Muud kohustised kokku	1 990	1 124
Kokku	5 206	2 557

Lisa 18 Allutatud kohustised

	31.12.2017	31.12.2016
Allutatud võlakohustus	5 000	4 000
Tekkepõhine intress aruandeperioodi lõpus	26	39
Kokku	5 026	4 039

Seisuga 31.12.2016 oli allutatud laen summas 4 mln eurot, tähtajaga 15.02.2021 ning intressimääraga 7,75%, laen lunastati ennetähtaegselt 01.12.2017. Samal ajal emiteeriti uus allutatud võlakiri kogusummas 5 mln eurot, tähtajaga 04.12.2027 ning intressimääraga 6,75%.

Lisa 19 Omakapital

Panga aktsiakapitali suuruseks on 38 199 tuhat eurot, mis on jagatud 58 385 195 nimiväärtuseta lihtaktsiaks. 31.12.2016 oli aktsiakapital 25 001 tuhat eurot, mis oli jagatud 39 117 600 nimiväärtuseta lihtaktsiaks.

2017 suurendati panga aktsiakapitali kahel korral, mais 11 118 tuhande euro võrra ja juunis 2 080 tuhande euro võrra. Aktsiate eest tasuti täies ulatuses rahas.

Põhikirja järgi võib ilma põhikirja muutmata suurendada aktsiakapitali 80 miljoni euroni. 31.12.2017 seisuga on ühe nimiväärtuseta aktsia arvestuslikuks väärtuseks 0,65 eurot ja 31.12.2016 seisuga oli 0,64 eurot.

Aktsionärid on kinnitanud optiooniprogrammi, mille alusel võib kontserni juhtkonnale väljastada optioone kuni 3,5% ulatuses optiooniprogrammi kinnitamise hetke aktsiate arvust (2 043 480 aktsiat). Optiooniprogrammi alusel võib optioone väljastada kuni 30. aprillini 2019. Optiooni realiseerimise tähtaeg on kolm aastat ning optiooni alusvaraks olevate aktsiate emiteerimine toimub aktsionäride iga-aastasel korralisel üldkoosolekul või realiseerimise tähtaja saabumisele lähedasel aktsionäride erakorralisel koosolekul. 2017. aastal väljastati optioone 1 167 700 aktsiale hinnaga 0,7305 eurot aktsia kohta.

Reservkapital on moodustatud vastavalt Äriseadustiku § 336 iga-aastaste kasumieraldistena minimaalselt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab minimaalselt 1/10 aktsiakapitalist. Kui reservkapital saavutab äriseadustikus ettenähtud suuruse, lõpetatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvelt. Kohustuslikku reservkapitali võib aktsionäride üldkoosoleku otsuse alusel kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Kohustuslikust reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Lisa 20 Tingimuslikud kohustised

	31.12.2017	31.12.2016
Finantsgarantiid	1 187	1 354
Krediidiliinid ja arvelduskrediidid	30 219	3 708
Kokku	31 406	5 062

Maksuhalduril on õigus kontrollida kontserni ettevõtete maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsioonide esitamisest ning vigade ilmnemisel määrata täiendavaid maksusummasid, intresse ning trahve. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine selliseid asjaolusid, mille tulemusena võiks kontsernile tingimuslikult tekkida olulisi kohustusi täiendava maksustamise läbi.

Lisa 21 Kohtuvaidlused

Panga aktsionärid olid varasematel aastatel kohtus vaidlustanud aktsionäride üldkoosolekute erinevaid otsuseid. 2017. aasta jaanuaris võeti kõik hagid osapoolte poolt tagasi ning kohus aktsepteeris hagide tagasivõtmise. Kontsernile rahalisi kohustusi ei kaasnenu. 2017. aastal on kontserni vastu esitatud 3 nõuet kogusummas 306 tuhat eurot, nõuete perspektiivi õiguslikus mõttes hindab kontsern heaks, mistõttu nõuete katteks eraldisi ei ole moodustatud. 31. detsembri 2017 seisuga olid kohtutes menetluses erinevad, kontserni ettevõtete poolt esitatud hagid põhinõuete kogusummas 154 tuhat eurot, millele lisanduvad viivisintressid.

Lisa 22 Rendile võetud varad

Kontserni poolt kasutusrendile võetud büroopindade lepingujärgsed maksed jagunevad alljärgnevalt:

	2017	2016
kuni 1 aasta	556	171
1-5 aastat	1 649	390
üle 5 aasta	77	100
Kokku	2 282	661

Rendile võetud büroopindade kulu märgatav kasv on ennekõike seotud varasemalt kontsernile kuulunud kinnisvara realiseerimisega.

Lisa 23 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks on:

- olulise mõjuga aktsionär ja tema gruppi kuuluvad ettevõtted;
- kontserni juhtkond, so emaettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmed, siseauditi üksuse juht ja nende poolt kontrollitavad ettevõtted;
- kontserni juhtkonnaga samaväärset majanduslikku huvi omavad isikud ja nendega seotud ettevõtted.

Seotud osapooltele antud laenud ei erine intressimäärade osas teistele klientidele antud laenudest. Tehingud seotud osapooltega toimuvad hinnakirja alusel ja/või turuväärtuses.

Aktsionärid	2017	2016
Hoiused 31.12	1 502	28
Allutatud laen 31.12	0	4 000
Aruandeperioodi intressikulud	1	310

Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendega seotud isikud ja ettevõtted	2017	2016
Laenud 31.12	133	128
Hoiused 31.12	1 865	236
Aruandeperioodi intressitulud	3	3
Aruandeperioodi jooksul muud müüdud kaubad ja teenused	2	2
Aruandeperioodi jooksul muud ostetud kaubad ja teenused	330	0
Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud (sh eelmisele juhatusele makstud lepingujärgsed tasud)	578	469
Juhatuse liikmetele makstav maksimaalne lahkumiskompensatsioon, tingimuslikult	175	30

Lisa 24 Bilansipäevajärgsed sündmused

01.01.2018 rakendus finantsaruandluse standard **IFRS 9** „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine.

Kontsern ei ole rakendanud antud standardit varasematel aruandeperioodidel.

IFRS 9 kohaselt jaotatakse finantsvarad kolme gruppi vastavalt finantsvarade krediitkvaliteedi muutumisele pärast esialgset arvele võtmist. Esimesse gruppi kuuluvate finantsvarade puhul, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, tuleb arvele võtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediitkahjumiga („nõuded ostjatele“ puhul kogu perioodi jooksul oodatava krediitkahjumiga). Teise gruppi liigitatakse nõuded, kui laenukliendi või laenu tagatise suhtes on toimunud oluline krediidiriski suurenemine võrreldes esmase kajastamisega ja kolmandasse gruppi liigitatakse nõuded, mis on klassifitseeritud mittetöötavaks. Klasside vahel on nõuete ümberliigitamise aluseks peamiselt makseviivituses oldud päevade arv. Teise ja kolmanda grupi puhul tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu nõude eluea jooksul oodatavat krediitkahjumit.

Kontsern kasutab sisemiselt välja töötatud mudeleid, hindamaks oodatavaid krediitkahjumeid. Nimetatud mudel arvestab oodatava krediitkahjumi arvutamisel väliseid makromajanduslikke näitajaid (sh töötuse määr, majanduskasv).

Kuni 31.12.2017 kehtinud regulatsiooni kohase ja alates 01.01.2018 kehtiva regulatsiooni kohase hindamise erinevuste ning IFRS 9 rakendamisega seotud ümberhindamise mõju omakapitalile kirjeldab järgnev selgitus.

1. Alates 1.01.2018 hinnatakse finantsvarade makseviivituse tõenäosust kogu lepingujärgse aja jooksul ning kajastatakse koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediitkahjumiga.

2. Finantsvaradel, millel oli 01.01.2018 seisuga toimunud oluline krediitkvaliteedi halvenemine, arutati aruandeperioodi jooksul kehtinud standardi kohaselt individuaalse allahindluse summa hinnangulise kahju alusel. IFRS 9 rakendumine tõi kaasa oodatava kahju arvutamise kogu lepingujärgse aja kohta, sh põhineb arvutus tulevikku vaataval, tõenäosustega kaalutatud informatsioonil ja prognoosidel.
3. Kuni 31.12.2017 kajastati kontserni bilansis võlainvesteeringud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande või lõpptähtajani hoitavate võlakirjade puhul amortiseeritud soetusmaksumuses. Alates 01.01.2018 on kontsern IFRS 9 klassifitseerimise ja mõõtmise nõuetest tulenevalt klassifitseerinud varasemalt IAS 39 kohaselt õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud võlainstrumentid ümber kategooriasse „õiglasel väärtuses muutustega läbi koondkasumi“. Ümberklassifitseerimise aluseks on nimetatud võlainstrumentide portfelli ärimudel „hoida ja müüa“.

Kontserni finantsvaradest peale IFRS 9 rakendamist ning mõjust omakapitali komponentidele seisuga 01.01.2018 annavad ülevaate järgnevad tabelid.

	Mõõtmine vastavalt			Ümberhindamine			IFRS 9 algsaldo 01.01.2018
	IAS 39	IFRS 9	IAS 39 lõppsaldod 31.12.2017	ECL	Muu	Kohustuslik ümbertüüpimine	
Sularaha	L&R	AC	22 771	0	0	22 771	22 771
Nõuded keskpankadele	L&R	AC	44 815	0	0	44 815	44 815
Nõuded krediitiasutustele	L&R	AC	31 287	0	0	31 287	31 287
Investeeringud võlaväärtpaberitesse	FVPL	FVOCI	11 060	0	0	11 060	11 060
Investeeringud võlaväärtpaberitesse	HTM	FVOCI	503	0	20	503	523
Investeeringud võlaväärtpaberitesse	HTM	AC	0	0	0	0	0
Investeeringud omakapitali instrumentidesse	AFS	FVOCI	13	0	0	13	13
Laenu- ja nõuded klientidele	L&R	AC	238 282	-630	0	238 282	237 652
Muud finantsvarad	L&R	AC	477	0	0	477	477
Finantsvarad kokku			349 208	-630	20	349 208	348 598

ECL - eeldatava krediitkahju allahindlus
 FVPL - finantsvara mõõdetud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande
 FVOCI - finantsvara mõõdetud õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi
 AC - finantsvara mõõdetud amortiseeritud soetusmaksumuses
 AFS (*Available for Sale*)- müügivalmis finantsvara
 HTM (*Held-to-maturity*) - lunastustähtajani hoitav finantsvara

	Aksiakapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Õiglase väärtuse muutus	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2017	38 199	175	2 070	0	4 732	45 176
Metoodika muudatuse mõju laenuportfellile	0	0	0	0	-630	-630
Võlakirjaportfelli ümber- liigitamine FVPL >FVOCI	0	0	0	86	-86	0
Võlakirjaportfelli ümber- liigitamine HTM >FVOCI	0	0	0	20	0	20
Omakapital seisuga 01.01.2018	38 199	175	2 070	106	4 016	44 566

Lisa 25 Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded

Emaettevõtte koondkasumi aruanne

	2017	2016
Intressitulud	9 623	7 659
Intressikulud	-1 927	-1 721
Neto intressitulu	7 696	5 938
Teenustasutulud	2 376	3 104
Teenustasukulud	-896	-737
Neto teenustasutulu	1 480	2 367
Renditulud	24	0
Muud tulud	349	737
Netotulem õiglasel väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt	-341	-32
Muud tulud, neto	32	705
Tööjõukulud	-6 038	-4 577
Tegevuskulud	-3 250	-1 933
Põhivara kulum	-293	-294
Muu ärikulud	-9 581	-6 804
Kasum enne laenude allahindluse- ja tulumaksu kulu	-373	2 206
Laenude allahindluse kulu	83	-196
Tulumaksu kulu	0	-8
Aruandeperioodi puhaskasum	-290	2 002
Muu koondkasum/koondkahjum	0	0
Aruandeperioodi koondkasum	-290	2 002

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

	31.12.2017	31.12.2016
Varad		
Sularaha	22 771	22 337
Nõuded keskpankadele	44 815	43 919
Nõuded krediitiasutustele	31 016	39 282
Soetamisel määratletud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	11 060	11 421
Laenud ja nõuded klientidele	237 072	167 255
Lunastustähtjani hoitavad finantsvarad	503	503
Müügivalmis finantsvarad	13	13
Finantsinvesteeringud tütarettevõttesse	16 064	2 883
Muud finantsvarad	285	656
Muud varad	550	466
Põhivarad	2 710	1 072
Varad kokku	366 859	289 807
Kohustised		
Võlgnevused krediitiasutustele	5 002	185
Võlgnevused klientidele	311 990	254 374
Muud finantskohustised	1 486	1 154
Muud kohustised	1 292	900
Allutatud kohustised	5 026	4 039
Kohustised kokku	324 796	260 652
Omakapital		
Aktsiakapital	38 199	25 001
Ülekurss	175	174
Reservid	2 070	1 970
Jaotamata kasum	1 619	2 010
Omakapital kokku	42 063	29 155
Kohustised ja omakapital kokku	366 859	289 807

Emaettevõtte rahavoogude aruanne

	12 kuud 2017	12 kuud 2016
Rahavood äritegevusest		
Saadud intressid	9 008	7 172
Makstud intressid	-1 764	-2 311
Saadud teenustasud	2 376	3 104
Makstud teenustasud	-896	-737
Muud saadud tulud	373	737
Makstud tööjõukulud	-5 515	-4 424
Makstud muud tegevuskulud	-2 881	-2 495
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust	701	1 046
Äritegevusega seotud varade muutus:		
Laenuõuded klientidele	-70 260	43
Keskpangas oleva kohustusliku reservi muutus	-688	-302
Muud varad	242	972
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:		
Klientide hoiuste ja saadud laenude muutus	57 442	-12 199
Krediitiasutuste hoiuste muutus	4 815	70
Muud kohustused	656	-3 924
Neto rahavood äritegevusest	-7 092	-14 294
Rahavood investeerimistegevusest		
Tütarettevõtte ost	-10 672	0
Soetatud põhivara	-2 391	-133
Müüdüd põhivara	2	36
Netomuutus õiglasel väärtuses kajastatavatelt investeringutelt	521	-6 040
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-12 540	-6 137
Rahavood finantseerimistegevusest		
Aktsiakapitali sissemakse	13 198	0
Tütarettevõtte aktsiakapitali suurendamine	-123	-33
Tütarettevõtte vähemusosanikult osaluse väljaostmine	-2 058	0
Dividendide väljamakse	0	-1 095
Allutatud laenu tagasimakse	-4 000	0
Allutatud võlakirjade emiteerimine	5 000	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	12 017	-1 128
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-7 615	-21 559
Raha ja -ekvivalendid perioodi alguses	103 110	124 669
Raha ja -ekvivalendid perioodi lõpus	95 495	103 110*
Raha ja raha ekvivalentide jääk koosneb:	95 495	103 110
Sularaha	22 771	22 337
Nõudmiseni hoiused keskpankades	42 208	42 000
Nõudmiseni ja lühikese tähtajaga hoiused krediitiasutustes	30 516	38 773

Aruandes on pärast 2016. aastaaruande kinnitamist korrigeeritud keskpangas hoitava kohustusliku reservi kajastust, mis varasemalt oli näidatud raha ja raha ekvivalentide koosseisus, kuid on nüüd kajastatud äritegevuse rahavoogude koosseisus. Täiendavalt on korrigeeritud võrdlusaasta 2016 krediitiasutuste hoiuste kajastust ning 500 tuhat eurot kajastub real „Nõudmiseni ja lühikese tähtajaga hoiused krediitiasutustes“.

Emaettevõtte omakapitali muutuste aruanne

	Aktiakapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2015	25 001	174	1 844	1 229	28 248
Dividendide väljamakse	0	0	0	-1 095	-1 095
Muutus reservides	0	0	126	-126	0
Puhaskasum	0	0	0	2 002	2 002
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	2 002	2 002
Omakapital seisuga 31.12.2016	25 001	174	1 970	2 010	29 155
Aktiakapitali suurendamine	13 198	0	0	0	13 198
Muutus reservides	0	0	100	-100	0
Ümardamise vahe	0	1	0	-1	0
Puhaskasum	0	0	0	-290	-290
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	-290	-290
Omakapital seisuga 31.12.2017	38 199	175	2 070	1 619	42 063
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital					
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus					-16 064
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil					19 177
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2017					45 176

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Coop Pank AS-i (endise nimega AS Eesti Krediidipank) aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Coop Pank AS-i ja selle tütarettevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2017;
- konsolideeritud koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

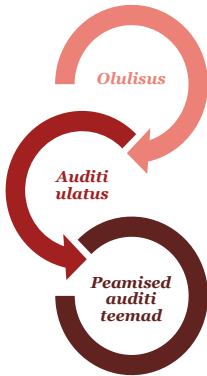
Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Oma parima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Kontsernile osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigis kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse §-i 59¹ poolt.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte



Olulisus

Kontserni olulisus on 450 tuhat eurot, mis moodustab ligikaudu 1% Kontserni netovaradest.

Auditi ulatus

Kohandasime auditi ulatust lähtudes Kontserni kuuluvate ettevõtete riskitasemest ja suuruselt ning viisime läbi kas täismahus auditi või eraldiseisvad auditiprotseduurid oluliste kasumiaruande ja bilansiridade osas. Kontserni tasemel kontrollisime konsolideerimise protsessi, et veenduda konsolideeritud finantsaruandlust mõjutavate väärkajastamiste puudumises.

Peamised auditi teemad

- Klientidele antud laenude ja nõuete väärtus

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatuse on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju raamatupidamise aastaaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Kontserni olulisus	450 tuhat eurot
Kuidas me selle määrasime	1% netovaradest
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Arvutasime olulisuse lähtudes netovaradest, kuna 2017. aasta alguses toimus Kontserni omanike ning juhtkonna vahetus, mistõttu muutus Kontserni üldine äristrateegia. Kontsern oli 2017. aastal kiires kasvufaasis ning tehti suuri kulutusi uute äristrateegiatega elluviimisel. Seetõttu oli 2017. aasta võtmemõõdikuks Kontserni tulemuslikkuse hindamisel netovarade maht.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamised auditi teemad

Klientidele antud laenude ja nõuete väärtus

Detailsem informatsioon on toodud lisas 1 „Raamatupidamisarvestuse põhimõtted“, lisas 2 „Riskide juhtimine“ ja lisas 11 „Laenud ja nõuded klientidele“.

Seisuga 31. detsember 2017 on klientide laenude ja nõuete brutosaldo 241,9 miljonit eurot, mis on tuvastatud krediitkrahjude tõttu alla hinnatud 3,6 miljoni euro ulatuses.

Keskendusime sellele valdkonnale, kuna IAS 39 poolt reguleeritud finantsinstrumentide arvestus ja mõõtmine on keerukas ja oluline valdkond, millel on suur mõju Kontserni äri- ja finantsaruandlusele. Juhtkond kasutab keerulisi ja subjektiivseid hinnanguid nii nõuete väärtuse languse kajastamise hetke kui ka allahindluse kulu suuruse hindamisel.

Esmalt hindab Kontsern, kas on olemas objektiivseid tõendeid toimunud kahjujuhtumite kohta individuaalselt nende finantsvarade suhtes, mis on individuaalselt olulised või vastavad Kontserni poolt kehtestatud individuaalse hindamise kriteeriumitele. Seejärel grupeeritakse klientidele antud laenud alarühmadesse sarnaste krediitrisiki tunnuste alusel ning hinnatakse grupipõhiselt, võttes arvesse toote tüüpi, klientide maksepraktikat, tagatise realiseerimisväärtust ja makseviivituses oldud aega.

Kuidas me tegelesime peamise auditi teemaga oma auditis

Hindasime, kas Kontserni arvestuspõhimõtted klientidele antud laenude ja nõuete väärtuse languse osas on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS).

Hindasime allahindluse arvestuse alusandmete ja arvutustega seotud kontrollimehhanismide ülesehitust ja tõhusust.

Vastavad kontrollid hõlmasid hinnanguid klientidele korrektse riskiklassi määramise, laenude ja nõuete individuaalse väärtuse languse tunnuste tuvastamise, tagatiste väärtuse hindamise ning individuaalsete allahindluste arvutamise osas.

Viisime läbi detailsed protseduurid grupipõhistes allahindluse mudelites kasutatud andmete täielikkuses ja korrektsuses veendumiseks, mudelis kasutatavate kriitiliste sisendite valideerimiseks, nagu näiteks makseviivituse tõenäosus, kahju tuvastamise perioodi pikkus ja kahjumäär makseviivituse korral.

Hindasime klientidele antud laenude väärtust bilansipäeva seisuga ehk allahindluse vajadust, võttes arvesse eelpool mainitud sisendeid.

Kokkuvõttes leidsime, et võttes arvesse kogu laenude ja nõuete portfelli suurust ning finantsaruannetes avalikustatud informatsiooni hindamist mõjutavaid ebakindluseid, on juhtkonna poolt kasutatud eeldused mõistlikud.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta, võttes arvesse Kontserni struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrolliprotseduure, ning tööstusharu, milles Kontsern tegutseb.

Antud eesmärgi saavutamiseks teostasime täismahus auditi Kontserni järgmiste üksuste finantsaruannete osas, tingituna nende suuruselt ja riski tasemest: Coop Pank AS (Eesti), Coop Finants AS (Eesti), Coop Liising AS (Eesti) ja AS Martinoza (Eesti). Lisaks teostasime ka eraldiseisvad auditiprotseduurid SIA Prana Property (Läti) ja AS Krediidipank Finants (Eesti) olulisemate bilansi ja kasumiaruannete kirjetel osas.

Kontserni tasemel kontrollisime konsolideerimise korrektsust ning teostasime täiendavad analüütilised protseduurid eelpool mainitud eraldiseisvate auditiprotseduuridega kaetud Kontserni ettevõtete osas, et veenduda konsolideeritud finantsaruandlust mõjutavate väärtkajastamiste puudumises. Kirjeldav informatsioon Kontserni struktuuri osas on esitatud aastaaruande Lisas 1.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub konsolideeritud majandusaasta aastaaruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärtkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärtkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontseri valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärtkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatses Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärtkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärtkajastamine alati avastatakse. Väärtkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.



Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt Coop Pank AS-i audiitoriks 22. aprillil 2014, 31. detsembril 2014 lõppenud majandusaasta suhtes. Meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood Coop Pank AS-ile on kokku 4 aastat.

AS PricewaterhouseCoopers

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tiit Raimla'.

Tiit Raimla
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 287

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Evelin Lindvers'.

Evelin Lindvers
Vandeaudiitor, litsents nr 622

16. märts 2018

Kasumi jaotamise ettepanek

Coop Pank AS juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku 2017. aasta kontserni emaettevõtte omanikele omistatava kasumi summas 4 345 tuhat eurot jaotamiseks järgnevalt:

1. kanda 218 tuhat eurot kohustuslikku reservkapitali;
2. lisada 4 127 tuhat eurot eelmiste perioodide jaotamata kasumile.

Tulude jaotus vastavalt EMTA klassifikaatoritele

Nimetus	Tegevusala EMTAK järgi	Kood	Müügitulu (eurodes)
Finantstegevus	Krediidiasutused (soolo)	64191	12 372 193
Finantstegevus	Krediidiasutused (konsolideeritud)	64191	22 004 418

Panga kontaktid

669 0966

klienditugi@cooppank.ee

www.cooppank.ee

coop | Pank